ОММУНИСТНУУД БОЛОН ПАРТИЙНАБЭШЭ
ҮНҮҮДЭЙ БАТА НЭГЭДЭЛ ИЛАН МАНДАА!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 69 (9823) | 1962 оной мартын 21, среда | Сэн 2 мүнгэн

☆ ☆ ☆

-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин мэдээсэл

зургаадахи зарлалай Верховно нгалта 1962 оной мартын 18-да, э болоһон байна. Дуугаа үгэлгэ й нютагай сагаар үглөөнэй 6 час- һуниин 12 часта дүүрэв.

XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэ- уламжалан хүн зоной дунда угаа ческа дэбжэлтын боложо, полити- и хэшээлэй бүри дээшэлжэ байһан алда СССР-эй Верховно Соведэй нгэрөө.

Верховно Соведые һунгахын ту- һунгуулиин округ, тэрэ тоодо едтэ һунгаха 791 һунгуулиин ок- альностьнуудай Соведтэ һунгаха иин округ байгуулагдаһан юм. бадахи зарлалай Верховно Сове- суулхада, 65, тэрэ тоодо Союзай нгаха 53, Национальностьнуудай гаха 12 һунгуулиин округ нэмэжэ аа.

Һунгуулиин бүхы округуудай комиссинуудһаа ороһон даб дээрэхи мэдээнүүдэй үндэһөөр 139.947.206 һунгагшад гү, али списогтэ оруулагдаһан һунгагшадай 99,95 процентнь һунгалтада хабаадаа гэжэ һунгуулиин Центральна комисси тодорхойлбо.

Союзай Соведтэ һунгаха бүхы һунгуулиин округуудта СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудай түлөө һунгалтада хабаадаһан һунгагшадай 99,43 процентнь, Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округуудта 99,14 процентнь дуугаа үгөө.

Һунгуулиин бүхы округуудта һунгалтанууд болоһон байна.

Һунгалтын эсэсэй дүнгүүдые, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадуудай списогые һунгуулиин Центральна комисси 1962 оной мартын 21-дэ тунхаглаха.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комисси.

1962 оной мартын 19.

Дээдэ тушаалта

ОДИН БЕН ЮСЕФ БЕН ХЕДДАДА

жирай Республикын Саг зуурын правительствын түрүүлэгшэдэ

й баатарлиг арадай түүхэтэ илалта туйлаһан ту- мэнэ һаяхан радио болон телеграфаар абаба- аанхай, бүрин эрхэтэ гүрэн болсжо Алжирай орхойлхо тухай, Алжиртахи дайн байлдаае бо- ай Алжирай Республикын саг зуурын правитель- н Франциин правительствын хоорондо болоһон й үедэ хэлсээн баталагдаа.

гэгшэ, энэ гайхамшагта ушартай дашарамдуу- кэ Союзай арадуудай, Советскэ правительствын өөрынгөө зүгһөө агуухэ илалта туйлаһан алжир жирай Республикын саг зуурын правительствые, етнай үнэн зүрхэнһөө амаршалхыемни зүбшөө-

льна талаараа сүлөөтэй, Эхэ оронойнгоо бэеэ далтай болохо нангин эрхые хамгаалхын тулада хидол бэрхэшээлнүүдэй үмэнэ тогтон торонгүй- й патриодуудай эрэлхэг зориг, баатаршалга гар- лжирай бүхы ханинар шэнги Советскэ Союзай өөр баясана. Алжир арад олон жэлэй турша соо эгэй түлөө тэмсээ, энэ хэрэг илан мандаха, ал- колониальна дарлалта доро барижа байхые һэ- изаторнуудай эзэрхэлгэ эсэслэн усадхагдаха гэ- й патриодууд мэдэдэг байгаа.

ехэ бэрхэшээлнүүдые дабан туйлагдаһан энэ үдай эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай хэ- дэ тоолодог бүхы хүнүүдые баясуулна. Колони- зэбсэг түгэлдэр армида эсэргүүсэн, шэн зориг- даа хэхэдээ, Алжирай алдарта патриодууд шу- харуулаа, национальна сүлөөрэлгын хэрэгэй тү- ай бэеэ даанхай гүрэнэй тугые өөрынгөө газар мандуулха хүрэтэрөө хэһэн тэмсэлдээ алжир эшэ хохидолдо ороһон байгаа.

заторнуудта эсэргүүсэн баатарлиг тэмсэл хэхэ- арад колониализмые усадхаха, колони оронууд уудта бэеэ даанхай байдал олгохо тухай дхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгохо ниитын хэ- ехэ туһа нэмэри оруулаа. Алжиртахи ко- дайн байлдаае болюулһан, Алжирай илажа бэеэ һон ушар уласхоорондын шахардуу шанга бай- уулха шухала нүхэсэл болоно.

э Социалистическэ Республикануудай Союзай ео хадаа арадуудай өөрыгөө тодорхойлхо эрхэ ехэ гол ёһые хүтэлбэри болгодог, алжир арадай үнэн зүб эрмэлзэлгые гүнзэгы ехээр хүндэлдэг жирай Республикын саг зуурын правительствые хайгаа мэдүүлнэ, тэрээнтэй дипломатическа ха- оохоор бэлэн байһанаа элирхэйлнэ.

рхэтэй байха, бэеэ даанхай байдалаа хүндэлэл- нгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, үрэ ехэтэй боо байгуулха гол ёһонуудта үндэһэлэн, манай олон оронуудай хоорондо тогтоһон хани бари- нь хүгжөөлгэдэ, үгэеэ бүри һайнаар ойлголсо- хэрэгтэ дипломатическа харилсаа тогтоолго ту- тигэжэ байһанаа Советскэ правительство элир- лнэ.

ихай национальна гүрэниие байгуулгада болон , Эхэ оронойнгоо экономикые, соёл культурые ехэ амжалта туйлахыень алжир арадта совет рхэнһөө хүсэнэ.

Н. ХРУЩЕВ.

Кремль. 1962 оной мартын 19.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын даб дээрэхи дүнгүүд тушаа пресс-конференци болобо

Советскэ болон гадаадын оронуудай журналистнуудта зорюулагдажа, мартын 19-дэ Москвада пресс-конференци болоо. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин түрүүлэгшэ В. В. Гришин конференци дээрэ үгэ хэлээ. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаһан һунгалтын даб дээрэхи дүнгүүд тухай тэрэ хөөрэжэ үгэһэн байна.

(ТАСС).

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэр М. Н. Булавенковые Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Үйлэдбэриин технологиие нарижуулан һайжаруулгада амжалта туйлаһанайнь түлөө, горнорудна промышленностьда үни удаан һайнаар хүдэлһыень хараада абажа, нүхэр **Булавенков** Михаил Николаевичые — вольфрам-молибденэй Зэдын комбинадай шанаржуулгын фабрикын начальнигые Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ хото,
Соведүүдэй Байшан.

1962 оной мартын 16.

Депутадтаа үнэмшэлгэ барюулжа, ажал-ябуулгадань амжалта хүсэбэ

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгаха Улан-Удын хүдөөгэй № 396 округой һунгуулиин комиссиин заседани мартын 19-дэ Соведүүдэй байшан соо болоо. Комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр **Р. Я. Деренченко** тус округ соохи бүхы һунгагшадай 99,99 процентнь һунгуулида хабаадажа, тэдэнэй 99,13 процентнь коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй хамтадаа дэбжүүлһэн кандидат Василий Родионович Филипповтэ дуугаа үгөө гэжэ мэдээсэбэ. Тиихэтээ хамта һунгагшадайнгаа захяа, найдабариие оролдосотой шударгыгаар дүүргэхыень өөһэдынгөө депутадта хүсэе гээд, һунгагдаһанай үнэмшэлгэ барюулаа.

Депутат **В. Р. Филиппов** үнэмшэлгэ абаха зуураа, һунгагшадайнгаа үндэр найдабариие хүндэтэйгөөр харюулхын тула үнэн зүрхэнһөө оролдохоб гэбэ. КПСС-эй XXII съездын табиһан түүхэтэ зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ хамаг хүсэеэ хамтадхан элсүүлхые уряалаад, хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэ партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэриин али тухай ехэ удхашанартай байһан тухайда, саашадаа юу хэхэ шухала байһан тухайда тобшохоноор хэлээ.

Удаалуулан һунгуулиин комиссиин гэшүүд нүхэд **Д. Г. Ванжилов** (Кяхтын совхозой хүдэлмэришэн), **П. И. Мизерный** (Заиграйн аймагай Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэн) гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, һунгаһан депутаднай хүндэтэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, арадай ажахы болон соёл болбосоролые бүри амжалтатай түргэн хүгжөөхөөр хүдэлмэри ябуулха гэжэ найданабди гэбэд.

Баран зон баяртай

Бүгэдэ арадай һайн үдэр — СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха үдэрые Гусиноозерскын шахтёрнууд ехэ эдэбхитэйгээр угтаа.

Үглөөнэй 6 сагта эндэхи һунгуулиин 292-дохи участогай комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Валерьян Афанасьевич Табулович һунгагшадые халуунаар амаршалжа, Советскэ Конституцяар үгтэһэн эрхэеэ бэелүүлэн, дуугаа үгэхыень уряалһан байна. Эндэ 2/5-дахи шахтын бригадир нүхэр Суриков Михаил Петрович түрүүшын бюллетеньнүүдые абажа, урна тээшэ омогтой алхасаар гэшхэлэн ерээд, иигэжэ хэлээ:

— Һунгалтын үдэрые манай бригадынхид ажалай бэлэгтэйгээр угтаа. Бидэнэр үнгэрэгшэ февраль һарын нүүрһэ малтаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээбди. Манай ажалай энэ бэлэг бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ, Эхэ ороноо улам саашань һалбаруулан хүгжөөхэ хэрэгтэ нэмэри болог!

291-дэхи һунгуулиин участогта һунгалта мүн эмхитэйгээр эхилээ һэн. Тэндэ шахтер ябаһан пенсионер Сокольников эгээл түрүүлэн дуугаа үгөө. Эхэ оромнай улам саашаа хүгжэн мандаг лэ гэжэ нүхэр Сокольников юрөөл табиһан байна.

Городой һунгуулиин Центральна, Пушкинска, Первомайска, Стройплощадкын участогуудта һунгагшад ехэ эмхитэйгээр дуугаа үгөө. Үдэрэй 3 сагта Гусиноозерскын һунгагшадай 90 процент дуугаа үгэһэн байгаа.

Һунгалтын үдэр энэ городой ажалшад засаг түрынгөө дээдэ органдо эрхимэй эрхим хүбүүд, басагадаа һунгажа, түрэл Коммунистическэ парти, Советскэ правительствоя тойрон бүри нягтаар жагсаһанаа харуулаа.

Һунгуулиин үдэр үлэмжэ дулаахан байба. Һунгуулиин бүхы участогууд дээгүүр уран һайханай концерт, зүжэг наадан харуулагдажа, хүн зон хүхюу зугаатайгаар һайндэрөө үнгэргэһэн байна.

Р. Балданов,
манай корр.

ҺУНГУУЛИИН ХОРИИН УЧАСТОК

Наһажаал болоһон һунгагшад пенсионернууд, гэр бүлэ хүтшэд Гатап, Цынжима Цыреновтэн үшөөл үндэр наһа эдлэжэ, жарган һуухые хүсэн һунтажа байна.

— Би мэнэ һая 18-тай болооб. Иигэжэ үбгэд хүгшэд, аха нүхэдтэеэ нэгэн хамта Совет гүрэнэйнгөө эгээл дээдэ засаг түрые һунгалсаха ямар ехэ хуби заятай болобо гээшэбиб. Арад зоной хэтэ мүнхэдөө жарган, дэлгэр баян ажаһуухын түлөө, манай эльдин һайхан орондо коммунизмын илан мандахын түлөө дуугаа үгэнэб. Коммунизмын үе сагта ажаһууха, ажаллаха байһан хүн туладаа эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлхэб, —гээд бюллетеньнүүдые бариһан геопартиин хүдэлмэрилэгшэ басаган Валентина Ланцова үгэеэ дүүргэнэ.

Һунгалтын болохо үглөөгүүр һунгуулиин участогай байрлаһан культурын байшанда эгээн эртэлэн ерэһэн РСФСР-эй, БурАССР-эй һургуулинуудай габьяата багша, пенсионер, аймагайнгаа хүн зондо айхабтар хүндэтэй Инокентий Григорьевич Дадуев хамагһаа урид һунгуулиин бюллетеньнүүдые абажа, оронойнгоо суута хүбүүдэй түлөө, арад парти хоёрой бата нэгэдэлэй түлөө дуугаа үгэбэ.

Э. Мужанөвай
фотонууд.

Арад түмэнэй ёһотойл һайндэр

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай 31-дэхи һургуулиинхид ехэ һайндэртөө үнихэнэй бэлдэжэ эхилээ һэн. Эндэ һунгуулиин 19-дэхи участок эмхидхэгдэнхэй.

Мартын 18-най үглөөнэй 5 час. Һунгуулиин участогта зайн гал һүр жабхалантайгаар яларанхай. Гүрэнэйнгөө дээдын органдо арад түмэнэй гүн сооһоо шалгаран гараһан эрхим хүнүүдые һунгахаяа хүн зон хаа хаанаһаа сугларжа эхилбэ. Согтой хүхюун залуушуул, ажал тэмсэлэй дүлэн соогуур ябажа гараһан наһатайшуул һунгуулиин участок тээшэ хойно хойноһоо түргэ-түргэн субажа байба.

Иигэжэ 6 часай дүтэлжэ байхада һунгаха таһалгын үүдэндэ хүн зон зэлэ татан сугларшаба. Ородой түрүүшын революциин эхилжэ байха үедэ түрэһэн Любовь Ильинична Жахова хамагһаа эртэ ерээд, эндэ ехэ хөөрэлдөөн эхилшэнхэй.

— Юумэ хүлеэхэдэ юрэдөө саг хоросогүй байдаг лэ. Һайндэртөө үнинэй бэлдэжэ эхилһэн аад, тэбхэр зургаан сагай болохые хүлеэжэ ядашоод байнаб,— гэжэ Любовь Ильинична хажуудахи залуухан басагандаа ярина.

— Баһа бишье түрүүшын хүнүүдэй тоодо арадай эрхим түлөөлэгшэдые һунгалсаха хүсэлтэйб,— гээд энэ комбинадай хүдэлмэришэн Анастасия Ефимовна Овсянникова энеэбхилнэ.

Үнинэй хүлеэгдэһэн 6 час боложо, комиссиин түрүүлэгшэ Александр Ильич Турушев һунгагшадта зорюулжа тобшохон үгэ хэлээ.

Эндэ үни удаан ажаллаһан, мүнөө пенсидэ гараад байһан Роман Иннокентьевич Игнатьев гэгшэ түрүүшын бюллетеньнүүдые абажа, эрхим ажалаараа арад зондоо суурхаһан Иннокентий Лаврентьевич Щаповай, Маланья Ефимовна Афанасьевагай, Михаил Алексеевич Ясновой түлөө баяр баясхалантайгаар дуугаа үгэбэ.

Коммунис ажалай ударник нүхэр Мельникова, шэгнүүр заһабарилдаг мастерскойн слесарь, коммунис ажалай ударник Акимушкин, Социалис Ажалай Герой Клавдия Ивановна Филиппова болон бусад удаа дараа ерэжэ, дуугаа үгэһэн байна.

Һунгуулиин участогта ерэһэн хүн бүхэн айхабтар хүхюутэй. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр һунгалтын удха шанарые тон һайнаар ойлгоно. Коммунистнуудай, партийнабэшэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө дуугаа үгэхэдөө, КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй бодотоор бэелүүлэгдэхын түлөө, партиин шэнэ Программын, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые улам ехээр бэхижүүлхын, арад зоной ажана байдал бүри һайжаруулхын, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал тогтоохын түлөө дуугаа үгэнэбди гэжэ һунгагша бүхэн тодо һонороор мэдэрнэ ха юм.

Үглөөнэй 9 часта бүхы һунгагшадайнь дүрбэнэй гурбан хуби шахуунь дуугаа үгэнхэй байгаа. Үдэрэй 2 часта һүүлшын һунгагшад ерэбэ.

Арад зоной энэ ёһотой һайндэрэй—һунгуулиин дүүрээшье һаань, һунгуулиин участогта хүн зон олон зандаа. Үдэшэ орой болотор тэдэнэр сэнгэбэ, зугаалба.

Б. Доржиев.

КПСС-эй ... ИУМДЭ

Хүдөө ажахын хэрэглэмжэдэ ... лан түсэбһөө гадуур металл хайлуулан гаргаха

мартын 19. ... дөө ажахын хэ- зорюулан түсэб- еталл хайлуулан ... аар «Запорож- ... ой коллективэй » ВЦСПС-эй Пре- ... эдэр тогтоол ба-

... риятиин хүдэлмэ- ... хамшагта үүсхэл ... ө ажахыда зорюу- ... жэлдэ түсэбһөө ... мянган тонно шэ- ... ган тонно булад ... 22 мянган тонно ... дабтажа гар- ... эдэнэр шиидхээ. ... удай ёһоор хүдөө ... ина бүтээдэг за- ... бһөө гадуур хай- ... гурбан эшелон ... гдээд байна.

... иин металлург- ... лые ороной олон ... уд үргэнөөр дэм- ... а. Хүдөө ажахын ... болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөе хүдэлмэришэд болон алба хаагшад бүри ехээр дэлгэрүүлжэ байна. Колхоз, совхозуудта эльгээгдэдэг моторнуудта хэрэгтэй болодог эгээн лэ хомор запасной частьнуудые мартын түсэбһөө гадуур олоор бүтээжэ гаргаха шэнэ арга боломжо Горьковско автомобиль бүтээгшэд бэдэржэ байнхай. «ДТ-54» тракторай гусеницын 1000 хэһэг хубиие мартда түсэбһөө гадуур гаргаха гэһэн уялга «Красное Сормово» заводой коллектив абаа. Республикын колхоз, совхозуудтахи хүдөө ажахын үйлэдбэриие электрын элшэ хүсөөр хангахада хэрэгтэй болохо кабельнуудые бүтээжэ үгэхэ захилнуудые «Ташкенткабель» гэжэ заводой коллектив болзорһоонь урид дүүргээ. Хүдөө нютагуудта зорюулан машина бүтээдэг тракторна, комбайнай болон бусад предприятинуудта Днепропетровскын нэрэмжэтэ заводой металлургнууд түсэбһөө гадуур хайлуулагдаһан буладые КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй боложо байха үдэрнүүдтэ гурбан маршрудаар эльгээһэн байна.

Хүдөө ажахыда түсэбһөө гадуур продукци гаргажа үгэхэ уялгануудые олон предприятинуудай ажалшад абажа байна.

Хүдөө ажахыда зорюулан түсэбһөө гадуур продукци гаргахын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлһэн «Запорожсталь» заводой коллективэй үүсхэлые ВЦСПС-эй Президиум һайшаагаа. Арадай ажахыда энэ патриотическа үүсхэлэй ехэ удхашанартай байһые хүдэлмэришэд болон алба хаагшадта тайлбарилхыень, түсэбһөө гадуур продукци гаргаха уялгануудые абажа дүүргэлгэдэнь предприятинуудай коллективүүдтэ туһаламжа үзүүлхыень профсоюзуудай соведүүд болон комитедүүдые тогтоол соогоо уялгалһан байна.

Совет хуулиин һайханда

— Сайн байна, һайндэрөөр амаршалнаб, — гээд баяр баясхалантайгаар гараа алдахалсан мэндэшэлэлдээнэй захагүй болоһоор байтар хүншье олоороо сугларшаба.

Энэмнай Бурядай хэлхеэ холбооной управлениин транспортын конторадо нээгдэһэн һунгуулиин участогой зал соо һунгалтын эхилхын урда тээхэнэ боложо байһан хөөрэлдөөн.

Уданшьегүй хүлеэжэ ядагдаһан 6 саг боложо, һунгагшад уригдана. Энэ конторадо 1940 онһоо хойшо хүдэлжэ ябаһан, автослесарь Иван Георгиевич Мингилев хамагһаа урид бюллетеньнүүдые абажа, дуугаа үгэбэ. Һүүлээрнь хэлхеэ холбооной эмхинүүдтэ 40 жэл хүдэлжэ байһан 72-той үбгэжөөл Иван Филиппович Козлов арадайнгаа эрхим хүбүүдые СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаба.

Эрхим жолоошод Красноров Г. И., Сапунов Ф. Г., Л. Л. Гуляев аянда мордохынгоо урда тээхэнэ гүйлгэлдэжэ ерээд, дуугаа үгэмсөөрөө мэнэ һая барлалгаһаа гараһан газетэ болон бусад почто шэрээд, республикынгаа холын аймагуудта зорёо.

Списогтэ оруулагдаһан һунгагшад хахад үдэр багта барандаа шахуу дуугаа үгэжэ, парти арад хоёрой бата нэгэдэлэй бадаран мандажа байһые гэршэлбэ.

И. Горбылев.

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэреэр зоригжоһон Курумканай совхозой 2-дохи отделениин ажахын тоосоондо оронхой хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абахын түлөө шармайн оролдожо байнхай. Эдэ үдэрнүүдтэ социалис мүрысөөн улам үргэдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон Петр Дандарович Ангабаев отарынгаа хонишодто газетын һониин уншажа байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КОММУНИЗМ БАЙГУУЛГАДА ЭДЭБХИТЭЙГЭЭР ХАБААДАХЫН ТУЛА ПАРТИДА ОРОХОМНАЙ...

Партиин райкомой бюрогой ээлжээтэ суглаан боложо байба. Нилээд олон хүнүүдэй һубарилдаһанай һүүлээр нэгэ үбгэжөөл боһоо алхан ороод ерэбэ.

Таһагые даагша элидхэнэ... Панфилов Игнатий Николаевич, 58 наһатай, харгы зам бариха, заһабарилха таһагые даагша, партийна эхин организаци кандидат болгон абанхай. Панфилов мэдүүлгэ дотороо иигэжэ бэшэнэ: «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII с'езд манай орон дотор коммунис общество байгуулха гэһэн зорилго табиба. Асари ехэ, арюун нангин зорилгын табигдаһыень хараадаа абажа, намайе КПСС-эй гэшүүнэй кандидадта абахыетнай гуйнаб. Түрэл Коммунис партидаа хэзээдэшье үнэн сэхэ байхаб».

Таһалга соо ойро зуура хон жэн болошоно. 58 наһатай... хоёр жэлһээ пенсидэ гараха ...Теэд партида орохоёо юундэ эрмэлзэһэн үбгэн бэ гэжэ һанаһан хэбэртэй хүнүүд столой саана һуугша үбгэжөөл тээшэ ажаглан харасагаанад. Заседаниие хүтэлбэрилжэ һууһан райкомой секретарь мүн лэ тиимэрхүүгээр бодожо байһан дээрэһээ боложо гү, али юундэшьеб аятайгаар иигэжэ асууба:

— Игнатий Николаевич, Та намайе хүлисэгты, нэгэ иимэ асуудал танһаа һурахамни: бүхэли наһан соогоо шахуу партида оронгүй ябаһан аад лэ, мүнөө жара хүрэхэ, пенсидэ гараха болоод байхадаа ямар шалтаганаар партида орохо гэбэт? Би бага зэргэ гайхаһан туладаа энэ асуудал табибаб, хүлисэгты.

— Би танине ойлгобоб. Танай гайхал гайхалтай бэшэ. Танай орондо һуубал, бишье баһал энэ асуудал табихаяа торохогүй байгаалби. Партида орохо мэдүүлгэ барихыемни хэп баалааб гэжэ һурана гүт? Коммунизм байгуулгын асари ехэ жабхаланта Программа баалаа гэжэ энээндэ харюусаха байнам. Иимэ һайхан сагта партиин газаа тээ байха аргамнигүй.

Үшөө хэдэ хэдэн асуудалнуудые һураһанайнгаа, харгы зам тухай хөөрэлдэһэнэйнгөө һүүлээр Панфилов Игнатий Николаевичые Коммунис партиин гэшүүнэй кандидадаар абаха гэжэ бюрогой гэшүүд нэгэл һаналтайгаар шиидхээ.

Үбгэжөөлэй гаража ошоһоной һүүлээр наһажаал нэгэ эхэнэр орожо, столой хажууда Панфиловай мэнэ һая һуужа байһан һуури эзэлбэ. Эмхидхэлэй-инструкторска таһагые даагша тэрэ эхэнэрэй намтарые бюрогой гэшүүдтэ мэдээсэбэ.

— Панфилова Капитолина Ивановна, 50 наһатай, аймагай библиотекые даагшаар хүдэлдэг. Мэдүүлгэ соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Партиин XXII с'езд КПСС-эй Программа баталаа. Манай саг үеын гайхамшагта документые халуунаар һайшааанаб. Хүн түрэлтэнэй үни заяанай хүсэл бологшо коммунизмын түлөө шадалааран оролдогшоб. Тиимэһээ намайе партида абахыетнай гуйнаб. Түрэл партидаа үнэн сэхэ ябахаб, тэрэнэй табиһан зорилгонуудые үнэн сэдьхэлһээ дүүргэлсэхэб».

Хүнүүд бүришье ехээр гайхалдаһан хэбэртэй. Бюрогой гэшүүдэй нэгэниинь һуражархиба:

— Теэд... теэд, Та хэн гээшэбта? Игнатий Николаевич танай нүхэртнай болохо гү?

— Тиимэ, болохо,— гэжэ тэрэ харюусаба.

Ондоо олон юумэшье хэлсэнгүй, Капитолина Ивановна Панфиловае партиин гэшүүндэ кандидадаар абаха гэжэ райкомой бюро тогтообо.

Иигэжэ хоёр хүгшэд Коммунис партиин зэргэдэ ороһон түүхэтэй.

Энэ ушарые һанаад үзэхэдэ, олон бодол түрэнэ. Манай түрэл партиин XXII с'езд ганса манай орон дотор бэшэ, харин бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ хэды олон хүн зоной сэдьхэлдэ революци хээ гээшэб, хэды олон хүниие нойрһоонь һэреэгээ гээшэб! Манай партиин XXII с'ездын баталан абаһан жабхаланта Программа уншаад байхадаа, Америкын Холбоото Штадуудай эрхэтэн, 93 наһатай, эрдэмтэ Уильям Дюбуа гэгшэ Америкын Коммунис партида мэдүүлгэ барижа ороһон байгаа.

Үбгэ һамган хоёр Панфиловтанай партида ороһон ушар тон адли бэшэшье һаа, зүгөөр лэ Америкэдэ болоһон тэрэ ушартай нэгэ удха изагууртай, нэгэ һабагшатай зүйл мүн гэжэ һанагдана. Эдэ хоёр, мүн бэшэшье олон мянган тиимэрхүү ушар баримтануудай эшэ үндэһэниинь, уг удхань юугээрээ бэе бэедээ дүтэй гэбэл, коммунизм байгуулгын һүр жабхаланта Программа гансал манай орон доторхи бэшэ, харин бүхы дэлхэй дээрэхи улад зоной ухаан бодолдо гүнзэгы хубилалта, үүсхэл болон зоригжол бадаруулһан байна бшуу. Жара, дала, ерэ наһа гүйсэһэн хүнүүдэй Коммунис партида орохоор мэдүүлгэ барижа байһыень ондоо юугээршье тайлбарилхын аргагүй байна.

Һаяшаг Панфиловтанай бүлэдэ ошожо, үнэн сэдьхэлһээ хөөрэлдэжэ ерээ һэм. Үбгэжөөл газетэ уншажа, хүгшэниинь ажалдаа байгаа һэн.

— Һунгуулиин участогай комиссиин түрүүлэгшэ хүнби. Комиссиингаа заседани үнгэргөөд, һая гэртээ ерээд һуужа байнам. Бага саға дутагдалнууд байһан юм. Тэдээнээ һаяар усадхаха, хэн юу хэхэб гэжэ комиссиин гэшүүд ажалаа хубаажа абаад тарабабди,— гээд үбгэжөөл хөөрэнэ. Саашань манай хөөрэлдөөн харгы зам, Үргэдэй, Ильчир худар бидэниие абаашана.

Үргэдэй болон Ильчир гэдэг хадалиг газарнуудай холын бэлшээринүүд Түнхэнэй аймагай колхоз, совхозуудта тусгаар ехэ удха шанартай. Тэдэнэр жэл бүри зунай эхеэр 6—6,5 мянган толгой үхэр, 1500-гаад адуу тэрэ хоёр бэлшээридэ гаргадаг байна. Эндэ июниин 5—15-һаа сентябриин 5—15 болотор бэлшээридэ ябахадаа толгой бүхэн дунда зэргээр сүүдхын 700 граммаар шэгнүүрээ нэмээдэг. Энэ үе соо тэрэ һүрэг малнууд бүхыдөө 450—600 тонноор шэгнүүрээ нэмээжэ ерэдэг байха. Гадна зарим колхозууд тэндэ горьтойхон үбһэ сабшажа абадаг.

Теэд хадын тэдэ бэлшээринүүд хүрэтэр, жэшээнь, Үргэдэй хүрэтэр 50—100 километр, Ильчир хүрэтэр 180—200 километр холо юм. Харгы замынь яаха аргагүй муу. Зарим газартаа ябаган хүнэй, эмээл моринойябахаар нарихан зүргэ харгынууд бии. Зарим газарта тиимэшье зүргэ таһалдажа, хабсагай оодэ мал нэгэ табсанһаа нүгөөдэдэнь боро гүрөөһэндэл адляар һүрэжэ, дэбхэржэ гараха баатай болодог. Тиимэ газарта малшад ябагалжа, морёо хүтэлжэ гарадаг.

Нёдондо жэлдэ нүхэр Панфиловай хүтэлбэри доро сарьдагай хаяа хүрэтэрхи түрүүшын 30 километртэ яһала һайн харгы, жалга дээгүүр хоёр хүүргэ баригдаһан байгаа. Тэндэ зүргаан трактор ажаллаһан юм. Оролдосотой, үнэн сэхэ хүн байһан тула холын бэлшээринүүдые заһаха тухай, тиигэжэ адуу мал болон илангаяа малшадта таатай зохид эрхэ байдал бии болгохо тухай Игнатий Николаевич үниһөө хойшо ходо асуудал табидаг, ехэ оролдолго гаргадаг байгаа. Мүнөө коммунист болоод байхадаа энээн тушаа бүри ехэ оролдолго гаргана.

Энэ хабарай, зунай үедэ хада хангил, тон түбэгтэй газарта, Ильчиртэ 15 километрын харгы сэбэрлэгдэхэ. Тэндэ трактор болон ондоо ямаршье машина хүдэлжэ шадахагүй юм. Хамаг ажал гараар хэгдэхэ. Мүн зарим участок дээрэ хабсагайн хана шулуунууд тэһэлэгдэхэ байна. Үргэдэйн бэлшээри ошоһон зүргэ дээрэ баһа 30 километр харгы гаргагдаха. Эндэхи ажал мүн лэ гараар хэгдэхэ: машина техникын хүдэлхэ арга байхагүй.

Түйлай ехэ бэрхэшээлтэй энэ добтолгые коммунист Игнатий Николаевич Панфилов хүтэлбэрилхэ.

Капитолина Ивановна Панфиловашье мини һуужа байнагүй. Кандидат болоһонойнгоо һүүлээр библиотекынгээ хүдэлмэри, илангаяа колхозуудай болон сомоной библиотекэдэ методическа туһаламжа эли бодо һайнаар үзүүлжэ байна.

Коммунизм байгуулха агууехэ Программын ашата нүлөөдэ абтажа, ерээдүйн гайхамшагта һайхан ажабайдалда зоригжон, Коммунис партиин зэргэдэ ороһон үбгэ һамган хоёр —Панфиловтан иимэ үүсхэлтэйгээр ажаллажа, ажаһуужа байнад.

Д. Лобсанов.

НИИТЫН КОМИССИ

Оронойнгоо түрүү предприятинуудай жэшээгээр Онохойн модоной комбинадай модо болбосоруулгын цехын дэргэдэ экономическа комисси эмхидхэгдээ. Тус комисси технико-экономическа шэнжэлгэ хэхэ, доторой арга боломжонуудай, түхеэрэлгэнүүдэй хэр зэргээр ашаглагдажа байһые, бүтээн гаргагдадаг продукциин үнэ сэн болон шанарые хинан шалгажа байха уялгатай.

Цехын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл — хамтадаа 14 хүн энэ комиссида оролсоно.

Нёдондо жэлэй туршада цехын хэһэн ажал нэн түрүүн шэнжэлэгдэжэ үзэгдэбэ. Хюрөөдэмэл материалай болон шэрэ, олифа, хадааһанай үлүү ехээр гаргашалагдаһаниинь тодоруулагдаа. Мүн гэр байрын детальнуудые хэдэг цехынхид нёдондо үлүү гаргаша хэһэн байгаа.

Экономическа комиссиин элирүүлһэн дутагдалнуудые усадхаха талаар хэмжээнүүд абтаа һэн.

Комиссиин гэшүүд мастернууд Г. Титенко, Ф. Хомяков, технолог Г. Жимбуев, хабсаргагша Х. Манжуев болон бусад энэ шэнэ даабаридаа харюусалгатайгаар хандан, эдэбхитэй һайнаар ажаллана. Эдэнэрэй дурадхалаар комбинадай цехүүдтэ техническэ һуралсал эмхидхэгдээ. Залуу, мүн үниинэй эндэ ажалладаг хүдэлмэриинэд техминимумэй кружогуудта, тусхай курсуудта һуралсажа, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг болоо.

Экономическа комиссиин ехэ ажал хэжэ эхилһэнэй ашаар материал үлүү ехээр гаргашалха ушар усадхагдаа шахуу, бүтээн гаргадаг продукциин шанар һайжаруулагдажа байна. Модо болбосоруулагшад январь һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргээ. Модо болбосоруулагшад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Материалаа зүбөөр, гамтайгаар гаргашалхын тула тусхай хиналта хэгдэдэг болоо.

Экономическа шэнжэлгэ хэжэ, дутагдалнуудаа элирүүлэн усадхаха, бии байһан арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэхэ хэрэгтэ комисси ехэ нүлөө үзүүлнэ.

Модо болбосоруулагшад коммунис ажалай цехын нэрэ зэргэдэ хүртэлсэхөөр мүрысэнэ. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые ажалай амжалтаар угтаха гэжэ зоригжоһон тус цехынхид мартын 1[illegible] болотор кварталайнгаа түсэбые дүүргэхын тула эршэмтэй һайнаар ажаллаа.

С. Тюлюкин.

ДОРЮУН ЯБА, ДОЛСОН!

Үбэлэй һулахан наранай хадын саагуур хорголомсоор, газаа бүдэг бадаг болоодхибо. Баруун Бэеын гүүртын үнеэдэй байра соо электрын гэрэл үшөө носоогүй байбашье, һаалишад ажалдаа үни ерэнхэй, малаа эдеэлүүлжэ сүлөө тухагүй үзэгдэнэ.

Тиимһээршье байтар саг тулажа, хүнэг ведрогой хан ян гэхэ, һүнэй хүүесэ һаагдаха абяан үдэшын һонор агаарта элихэнээр дуулдажа эхилнэ. Эндэ хүдэлжэ байһан хара бараан халаадтай һаалишадай дунда нэгэ набтаршаг бэетэй, нилээдгүй хүдэр шарайтай наһажаал эхэнэр хараха янзада ехэл шадамар бэрхээр ажаллана. Хажуудаа уурал бааяма бүлеэхэн уһатай хүнэг табяад, тэрээгээрээ үнеэдэй дэлэн хэды еды угаана, бүһэдөө хабшуулһан сагаахан полотенцээрээ аршаад абана. Тиигээд дэлэнгыень дээрэһээ доошонь хоёр гараараа шахан эльбээд, нидхэржэ, шамдагайханаар һаажа оробо. Энэмнай Хоринн Анаагай совхозой түрүү һаалишадай нэгэн нүхэр Цыбикжапова гээшэ. Нёдондо Долсон Цыреновна даажа байһан 19 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө тугал абажа, 2109 килограмм һү һаагаад, совхозойнгоо һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ илажа гараа бэлэй.

Энэнь тиимэшье ехэ бэшэ юм ааб даа. Теэд үнэндөө тон адли эрхэ байдалда хүдэлөөд, мүн нэгэл үүлтэрэй, адлирхуу хэмжээнэй һү үгэдэг үнеэдые һаажа байгаад, иимэ амжалта түйлаһаниинь гайхалтай.

— Бусад һаалишадһаа балай ехэ ондоогоор хүдэлнэб гэжэ һанагшагүйб. Ямаршье мал харууһа, тэжээлэй хүсэн юм ааб даа. Үнеэдээ үдэр бүри һайнаар эдеэлүүлжэ, зүбөөр һаахын тула шадалайнгаа зэргээр оролдогшоб. Юрэдөө нэгэшье үдэр яараад тэбдээд, дутуу һаагаад орхёо һааш, үнеэд хойшо хойшодоо һураггүй хожорһон байдаг. Нёдондо минии һара шахуу амаралтада гарахада, үнеэдыемни ондоо хүн һаагаа һэн. Энэ үе соо үнеэдни һүеэ ехэ татаһан байгаа. Тэрэгүй һаа, бүришье ехэ һү һааха бэлэйб,— гэжэ Долсон Цыреновна тон шаналһан янзатай хөөрэнэ.

Мүнөө тэрэнэй харууһалдаг үнеэд тус тустаа сүүдхэдээ 7—8 килограмм хүрэтэр һү үгэнэ. Мүн үдэрэй 10 килограммшье һү гарадаг үнеэд бии. Үнеэн бүридэ үдэртөө 20 килограмм силос, һаагдаһан һүнэй литр бүхэндэ 500 грамм холимол тэжээл, 2 килограмм буйлуулһан һолоомо эдюулэгдэнэ. Малынь булеэн уһаар хүсэд хангагданхай.

— Хэрбээ һайхан үбһэтэй һаа, һүн бүришье ехэ һаагдаха һэн. Теэд мүнөө жэлдэ саһан ехэ байжа, үбһэмнай бүхы малда хубаагдажа хаанашье хүрэнгүй дууһаа. Тиимэһээ бии байһан тэжээлээ үнеэдтэ хоол болохоор, ашаг шэмэ үгэхөөр һайса буйлуулжа, зохидоор эдюулнэбди. Хэршье ехэ һайн тэжээлые малда «хоёр шэхэнһээнь хойшо гарабал хоол болуужан» гээд, хайша хэрэгээр үгэбэл, ёһоор үрэ гарахагүй ха юм. Бидэ залхуурангүй һолоомоёо хэршээд дэбтээжэ, дээгүүрнь ороoһо таряанай зүйл сасан амтаруулаад үгэнэбди,— гэжэ нүхэр Цыбикжапова хөөрэнэ.

Тиихэдэ үнеэдээ хаһа сагтань шэргээжэ, шэргээһэн хойноошье зүбөөр харууһалдаг, эдеэлүүлдэг байна. Зүгөөр тэрэ гансахан өөрынгөө 18 үнеэдые һаагаад, хара амиханаа хараад лэ ябадаггүй, залуу һаалишадта бии шадалаараа туһалжа, мэдэхэ шадахаяа хэлэжэ, заажа үгэдэг.

К. Жалсараев.

Түсэбһөө гадуур

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумые угтахадаа, Улан-Удын горкоопторгын коллектив ажалай эрхим амжалта түйлаа һэн. Февраль һарын түсэб 113 процент дүүргэжэ, ажалшадта түсэбһөө гадуур 27 мянган түхэригэй хүдөө ажахын продуктнуудые наймаалба. Наймаашад нүхэд Солдатов, Боксер, Федотова болон худалдаа наймаанай бусад түрүүшүүл Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдээ.

Тус коллективэй хүдэлмэрилэгшэд арга боломжоёо дахин һайса хаража үзөөд байхадаа, 1962 оной нэгэдэхи кварталай түсэб СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэр — 18-да сүм дүүргэхэ гэһэн социалис уялга абаа һэн.

Тиихэдэ горпищеторгын коммунис ажалай ажахын тоосоото 3-дахи магазинай коллектив (даагшань Улан-Удын горсоведэй депутат Л. Я. Евстропова) февраль һарын түсэб 17 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэө.

Д. Колмаков.

Социалис оронуудта

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ОЛОН ЯНЗЫН МАШИНА БҮТЭЭГДЭНЭ

ПЕКИН. (ТАСС). Хитадай промышленность 1960, 1961 онуудта 40 мянга гаран трактор (15 мориной хүсэтэйдэ оруулжа тоолоходо) бүтээжэ гаргаа. Республикын нэмэжэ абаһан шэнэ тракторнууд 4 миллион гектар талмайе хүсэдөөр элдүүрилжэ шадаха байна гээд «Шиши Шоуцэ» журнал мэдээсэнэ. Тракторнуудһаа гадна тараанай комбайнууд, урда тээнь орон дотор бүтээгдэдэггүй байһан бусад томо машинанууд мүнөө олоор гаргагдадаг болоо.

КНР-эй хүдөө ажахын машина бүтээлгын заводууд үнгэрһэн хоёр жэлэй турша соо хамта дээрээ 6 миллион үлүүтэй мориной хүсэтэй дизельнэ болон бусад двигательнүүдые хүдөө ажахыда үгэһэн байна. Эдэнь Гуандун, Цзянсу, Аньхуэ, Хэбэй болон Хитадай бусад провинцинуудтахи газар уһалалгын каналнууд болон барилгануудта тодхон табигдадаг байна.

Хүдөө ажахын техникые заһабарилхын тулада КНР-тэ заһабарилгын станцинууд олоор байгуулагданхай. Тэдэндэ хэдэн түмэн хүдэлмэришэд ажалладаг юм.

КНДР-эй ТҮМЭР ЗАМУУДТА ЭЛЕКТРОВОЗУУД ЯБАДАГ БОЛОЖО БАЙНА

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). ЦТАК агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, КНДР-тэ, ороной зүүн-хойто эрье шадар, Ким Чак Конвон хоёрой хоорондохи түмэр замай участогта электровозууд ябадаг болохонь.

Электровозуудай ябадаг болохо түмэр замай энэ участогай утань 168 километр болоно. Замай энэ участок Ким Чак, Тончхон, Синпхо гэхэ зэргын промышленна томо центрнүүдые холбохо юм. Нёдондо жэлдэ энээнтэй залгалдаһан, 38 километр утатай [...] электровозууд ябад[...] байгаа.

Дурсагдаһан участ[...] тровозуудые ябуулда[...] хүдэлмэри мүнөө ж[...] гэгдэхэ. Энэ хадаа [...] кын түмэр замда эл[...] дые ябуулха долоон [...] сэбэй хубинь болоно[...]

Түмэр замай эл[...] дые бүтээхэ хүдэлм[...] хэгдэнэ. Элект[...] Пхеньяндахи завод [...] жэлдэ түрүүшынгээ [...] воз бүтээһэн байга[...] жэлэй турша соо тус [...] оүри 20—30 электр[...] хэ ёһотой юм.

ДРВ-гэй ГҮРЭ[...] АЖАХЫНУ[...]

ХАНОЙ. (ТАСС). [...] гүрэнэй ажахынууд [...] жэлдэ үйлэдбэриин[...] амжалтатайгаар дүү[...] 1960 оной түсэбтэ [...] хоёр дахин ехэ юм. [...] хидо орходоо 1,5—4 [...] техническэ ургама[...] нэй ажахынуудта ху[...] таһан байна.

Мал ажал хүгжөө[...] нэй ажахынууд го[...] нэмэри оруулалсана[...]

Гүрэнэй ажахыну[...] кээр улам һайнаар [...] Жэшээлхэдэ, гүрэнэ[...] нуудтахи трактору[...] 1960 онойхитой сасу[...] дахин олон болоо.

Венгрин Арадай [...] ка аха дуу оронуу[...] та «Хани барисаан» [...] тепровод баржа б[...] оной май һарада з[...] вод ашаглагда[...] юм. Зураг дээрэ: [...] саан» гэжэ нефтепр[...] герскэ участок.

ТАСС-эй фото[...]

БАЯН ДЭЛГЭР БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

Эхэ оронойнмай арад түмэн түрэл партиингаа сэсэн мэргэн ударидалгаар коммунизмын дардам харгыда оронхой. Коммунизм гээшэ хүн бүхэнэй материальна болон соёл культурын, оюун бодолой эрилтые гүйсэд хангаха общество болоно. Тэрэ хадаа арад зоной аша туһада, тэдэнэй хүсэ шадалаар байгуулагдаха юм.

Коммунизмын баян дэлгэр байдалда орохо үедэ социалис хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ гээшэ тон ехэ удха шанартай. Тиимэһээл манай парти, партиин Центральна Комитет энэ асуудалда аргагүй ехэ анхаралаа хандуулна. Коммунистическэ партиин, оронойнмай бүхы ажалшадай тэмсэл оролдолгоор хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ нилээд амжалтанууд түйлагдаа.

Илангаяа һүүлэй хэдэн жэлэй туршада орон доторнай горьтой хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Хэрбээ 1953 ондо 5036 миллион пүүд орооһо таряан, үүсэлэгдэһэн малай 5,8 миллион тонно мяхан, 36,5 миллион тонно һүн абтаа һаа, 1961 ондо орооһо таряан 8380 миллион пүүд, 8,8 миллион тонно мяхан, 62,5 миллион тонно һүн абтаа. СССР-эй Верховно Соведэй 1958 оной һунгалтаһаа мүнөөнэй һунгалта хүрэтэр эбэртэ бодо малай тоо толгой 15 миллионоор, гахай — 22 миллионоор, хони ямаад — 14 гаран миллионоор олошороо.

Энэ үе соо манай республика доторшье горьтойхон алхам хэгдэһэн юм. Тарилгымнай талмай 1958 онойхиһоо 78 мянган гектараар нэмээ, гансал үнгэрөөшэ жэлдэ республикымнай колхоз, совхозууд 25 мянган гектар шэнэ газар хахалаа. Тарилгын талмайн хубааралга шэнээр харагдажа үзэгдөөд, 1961 ондо 33 мянган гектар шэниисэ, 18 мянган гектар ячмень, 4 мянган гектар горох, 17 мянган гектар кукуруза урда жэлэйхиһээ ехээр таригдаһан юм. Анха түрүүн тэжээлэй хэрэгсэлдэ 2 мянган гектар сахарай свёкло, 50 гектар тэжээлэй бобы таригдаа һэн.

Һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада республикадамнай эбэртэ бодо малай тоо толгой 11 мянгаар, тэрэ тоодо үнеэд — 5 мянгаар, хонид — 80 мянгаар, гахай — 40 мянгаар, тахяа шубууд — 214 мянгаар олошороо. 1961 ондо 1958 онойхиһоо мяхан 25 процент, нооһон 20 процент, үндэгэн 31 процент ехээр абтаа. Үнгэрөөшэ жэлдэ республикымнай олонхи колхоз, совхозууд гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Илангаяа Закаменай аймагай ажалшад нилээд амжалтануудые түйлаһан байна. Тэдэнэр гүрэндөө мяха худалдаха жэлэй түсэб 101 процент, һүөөр — 106,1 процент, үндэгөөр — 103,3 процент дүүргээ һэн.

Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэгжүүлгэдэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулан, ажал хүдэлмэридөө һайн амжалтануудые түйлаһан түрүүшүүл нилээд олон болонхой. Кяхтын аймагай кукурузашан Гонсорунов, Дампилов, Галданов, Корытов, Мухаршэбэрэй — Жанаев, Максимов, Кондратюков, Бичүрын — Бадмаев, Цоктоев, Сэлэнгын — Шагжиев болон бусад жэлһээ жэлдэ гектар бүриһөөнь 700—1200 центнер кукурузын ногоон набша хуряана. Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Санжима Бальжиновагай, Хоринн аймагай Хэжэнгын совхозой хонишон Цынгэ Буянтуевай, Закаменай аймагай «Победа» колхозой малшан Содном Хандажаповай нэрэ соло хаа хаанагүй мэдээжэ болонхой.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар нилээд амжалтанууд түйлагдабашье, мяхан, һүн болон мал ажалай, газар тараалангай бусад продуктнууд үшөөл дутамагаар абтана гэжэ партиимнай Центральна Комитет тоолоно. Тиимэһээ КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленум хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар революционно ёһоной хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүд ажалшадай баян дэлгэр байдалай түлөө партиимнай саг үргэлжэ оролдожо байһые үшөө дахин гэршэлнэ гээшэ. Пленумэй материалнууд, Н. С. Хрущевой элидхэл [...] ажахые хайшан гэ[...] хэ, арад зондо улам [...] гэр байдал хангаха [...] зам заагданхай. [...] Центральна Коми[...] һан заабаряар ура[...] шажа, хүдөө ажах[...] дан түргэнөөр хүг[...] лөө совет арад бүх[...] далаа зорюулжа б[...]

Мүнөө нэгэшье [...] гүйгөөр, КПСС-эй [...] мартын Пленумэй [...] ринүүд соо табигда[...] гонуудые бодото [...] лүүлхын түлөө тэм[...] нобди. Энэ талаар [...] хэ ёһотойб гэхэдэ, [...] хые эрид һайнаар [...] хэ, ажахы бүхэндэ [...] арга боломжонууд[...] хэрэглэхэ, ногоо [...] сэбэр паар ехээр [...] римһаа түргөөр ар[...] үрэ ехэтэй пропа[...] бобово ургамалну[...] тариха, эрдэм уха[...] дүй дуршэлэй т[...] дые үйлэдбэридэ [...] нэбтэрүүлхэ, үйлэ[...] рюусалгатай участ[...] рүү хүнүүдые, ила[...] гэжэлтэдые элы[...] шадай дунда поли[...] хидхэлэй хүдэлм[...] эрилтын ёһоор яб[...] болоно.

Республикымнай [...] совхозуудай, хүд[...] ажалшадай урда [...] бэелүүлэгдэхэ яма[...] нууд табигданаб? [...] рилгада һайнаар [...] тэрэниие саг болз[...] шанартайгаар үн[...] лай үбэлжэлгые [...] тогүйгөөр, эмхит[...] гэхэ, адуу малай [...] эрид дээшэлүүлжэ[...] үндэгэ худалдаха [...] ряа саг болзорто[...] ёһотойбди.

Республикымнай [...] бүхы совет арад [...] хүдөө ажахыда [...] лаар партиингаа [...] Комитедэй [...] жээ-ябуулгануу[...] гаар һайшааж[...] хаанагүй [...] Гүрэндөө мяха, [...] талаар Закаме[...] Бичүрын, Барга[...] аймагуудай [...] түйлаа.

СТАВРОПОЛИИН ХИЗААР. Ставропольда эртэ хабар боложо байна. Тэндэхи колхоз, совхозууд бобово ургамалнуудые, сахарай свёкло тариха газараа бэлдэнэ. Хизаарай урда захын, түбэй, зүүн захын районуудта бобово, эртын залаата ургамалнуудые тарижа эхилээ. Зураг дээрэ: Предгорно районой «Бештаугорец» совхоздо ячмень тарижа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

...эртэ түбхинэбэ

...й Верховно Соведэй ...тэрөөшэ һунгалтын ...рэтэй солотойгоор ...түрүү барилгашад, 2-...равлениин бүлэг хү-...эд эршэмтэй һай-...лаа.

...о жэлэй туршада ...городой Гомеловско ...24 квартиратай хоёр ...бария һэн. Һаяхан ...нэ үйлсэдэ үшөө нэгэ ...жа дүүргэбэ. Хоёр ...нэ гэртэ шэлэй меха-...нэ заводой хүдэлмэ-...24 бүлэ зөөжэ оробо.

...й түрүү хүдэлмэри-...ко Даши Замьянов, ...Мелентьев, Михаил ...ля, Георгий Михайлов ...шэнэ гэртэ түбхинэ-

И. Храпунов.

...һаламжаяа ...гэдхэхэнь

...ай леспромхозой мэ-...партиин ЦК-гэй мар-...нумэй шиидхэбэриие ...энһөө һайшаана. Лес-...й модо бэлэдхэлэй ...олон участогууд, бри-...тус Пленумэй шиид-...дтэй танилсаха зуу-...ө ажахые хүгжөөхэ ...өһэдынгөө хубитые ...ха байһанаа мэ-

...модошод шефтээ ...Прибайкалиин аймаг...ть к коммунизму» ...бодото туһаламжа ...шиидэнхэй. Колхо-...рска бригадада 300 ...багтаха овощехрани-...0 тонныи силосэй нү-...сор бариха, гахайн ...тэжээлэй кухни, 300 ...байха байра бариха ...шалис уялга абаба. ...модошод хүдөө ажахые ...ын түлөө тэмсэлдэ ...гэр хабаадалсахань. ...э газар хахалха хэ-...колхоздо туһаламжа ...тула «С-80» трактор ...эжэ шиидэбэд.

...жэлнүүдтэшье лес-...хид тус колхоздо ...туһаламжа яһала ...байгаа. Энэ жэлдэ ...туһаламжа хүргэхэ, ...ажал хэрэгээрээ ту-...Пленумэй шиидхэбэ-...елүүлгэдэ эдэбхитэй-...абаадалсажа байна.

М. Балаганский.

Һунгалтаһаа һунгалта хүрэтэр

Манай республика дотор

О. Болоневой зураг.

Ажалай бэлэгээр угтаба

МУХАРШЭБЭР. Һунгалтаһаа һунгалта болотор Мухаршэбэрэй колхоз, совхозууд эдеэ хоолой зүйл нилээдгүй ехээр абадаг болоо. Энэ дүрбэн жэлэй турша соо тус аймаг 1300 тонно мяха, 800 тонно һү, 200 тонно нооһо, 700 мянган үндэгэ 1958 онойхиһоо ехээр абадаг болоо. Тус аймаг жэл бүри 3,5 мянган тонно мяха, 5,5—6 мянган тонно һү, 500 шахуу тонно нооһо, 2 миллион үндэгэ, 1000—1300 тонно орооһо таряа, 1,5 мянган тонно хартаабха, огородой эдеэ гүрэндэ худалдадаг юм.

Мүнөө колхоз, совхозууд мал ажалдахи хүндэ хүдэлмэри оньһожоруулха талаар ехэ юумэ хэжэ байна. Механическа аргаар үнеэ һаадаг «ёлочка» түхэлэй агрегадууд тодхогдонхой, 2000 гаран үнеэд энэ аргаар һаагдана. Энэ жэлдэ үнеэ һааха хүдэлмэри бүримүһэн оньһожоруулагдахань.

Энэ жэлэй нэгэдэхи квартал соо колхозууд болон совхозууд 70 мянган хурьга абаха түсэбтэй аад, 50 мянга гараниие абаад, томо болгожо байна. Энэнь нёдондо жэлдэ абтаһан хурьгадһаань олон болоно.

Аймагай хоёр томо ажахы—«Эрдэм» совхоз, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ажахын тоосоондо оронхой. Апрелиин 1 болотор бэшэ ажахынууд энэ шэнэ аргаар ажал үйлэдбэреэ эрхилдэг болохонь.

Заганай колхозой гэшүүд һунгалтые ажалай бэлэгтэйгээр угтаба. Эдэнэр гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө нэгэ һара урид дүүргээ. Үндэгэ худалдаха түсэбөө хоёр дахин шахуу дүүргэбэ. Мүн «Путь Ленина» колхоз гүрэндэ эдеэ хоолой зүйл худалдаха түсэбөө дүүргэжэ, бүгэдэ арадай һайндэр —һунгалтые угтаба.

Ажал хэрэгтэ амжалта түйлажа һунгалтые угтаһан Мухаршэбэрэй колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд Эхэ оронойнгоо эрхим хүбүүд, басагадай түлөө нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэбэ.

Манай орондо коммунизм байгуулхын, ажалшадай амгалан тайбанаар ажаһуухын түлөө дуугаа үгэхэтээ хамта һунгагшад үнэн зүрхэнэй юрөөл айладхаһан, парти, Эхэ орондоо алдар соло дуудаһан байна. Алташа нютагай 70 наһатай пенсионер үбгэн Цыбен Тыгшеев гэгшэ бюллетень дээрэ иигэжэ бэшэһэн байба: «Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулжа байһан үедэ эрхим хүбүүд, басагадаа дээдын засаг түрэдэ түлөөлэн дуугаа үгэбэб. Эхэ оромни бүри ехэ һүр хүсэтэй болог, арад зомнай амгалан тайбанаар һууха болтогой».

Иимээр юрөөһэн юрөөл мүн бэшэшье бюллетень дээгүүр бэшээтэй байба.

Б. Жамбалов,
манай корр.

Николай ДАМДИНОВ

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮДЬЭЭ

Адуушан Дугар

Хошон үгөөрөө Дугарай
һанаае заһагты:
Хододоо моридууд
Хонгор таладаа байха гэгты!
Хабарай үүрээр
Хагсуу һалхинай эшхэрээнтэй
Ургануудай эшхэрээн
урилдаһаар байха.
Эрын зүрхэн
Агтын туруунай түбэрөөнтэй
Эсэлтэгүй
Адли сохилон шармайха!
Хүлэгэй дэлһэ
Сэсэгээр шэмэглэн гүйлгэдэг,
Хүбүүдэй заншал хосорхогүйл,
мэдэг.
Хошон үгөөрөө Дугарай һанаае
заһагты:
Хододоо моридууд
Хонгор таладаа байха гэгты!
Долоотойдоо
Дошхон борые бариһан,
Урилдаан бүхэндэ
Урда гаража һураһан
Хүдхэ Дугартнай хүсэжэ наһаа
ерэхэдээл,
Хүүхэн инагаа
Һундалдуулан тэрьедэлэйл!
Аюулдашье, дурандашье
Адли нүхэр—хүлэг.
Алим бэ ондоо һаналтай хүн—
хэлэг!
Адуушан Дугарай һанаае
таанар заһагты —
Адуушан Дугарта,
Теэд лэ,
Худалаар бү шашагты!
Үнэниинь гэхэдэ —
Эхэ нютагаймнай залуушуул
Эмээлдэ заримдаа һуужаш
үзэнгүй ургана.
Таба—зургаатайһаа тэдэшни
бушуул
Трактор, комбайн һонирхолдон
гүргэнэ.
Үнэхөөрөөшье
Үдэрһөө үдэртэ үсөөрнэд
Үндэр Боро, Мүшэн Соохор,
Хүрин Хээрнүүд,
Ханхинама хазаараар, мүнгэн
эмээлээр
Мүнөө хэншье омогорхоногүй
һөөлөөр...
Адуушан Дугарай һанаае бү
муудхагты,
Асари сагайнгаа
Уг удхые дуулагты!
Хараа һэн гүт — харбаһан
годли мэтэ
Мүнгэн шубуунай
Мүр үлөөһөөр тэнгэри өөдэ
гарахые?
Һубалжархиһан нэхэлээ шэнги
ута—
Хараа һэн гүт —
Тэрэ гайхалта урьхые?
Энэл даа—манай урга.
Адуумнай—зэрлиг мүшэд.
Агуу баатар хүбүүд ургаа,
Аянгата агта унагшад!
Бү һанагты маниие—моригүй
гэжэ!
Бүмбэрсэгые гэршэ болгон
урихабди:
Галзуу гүйдэлөөр
Һараяа тойрон ерэжэ,
Гал дэлһэтэ Нарые ургалан
барихабди!
Уужам таламнай
Замбуулинтай зэргэсэхэ...
Ухаамгай Дугарта
Иигэжэ хэлэгты—баясаха!

Уран зураашадай суглаае угтуулан

Уран зураг— коммунизмын шэмэг

Коммунистическэ партиин шэнэ Программын ёһоор, хорин жэлэй туршада манай орон дотор коммунизм гол түлэб байгуулагдаха болоно.

Коммунизмда ажаһууха хүн эрдэм ухаанайшье, уран һайханайшье талаар айхабтар ехэ хүгжэнги байха зэргэтэй.

Энэ хэрэгтэ искусство, литература ехэ үүргэ дүүргэдэг юм.

Коммунизмын соёл культура хадаа дэлхэйн культурын бии болгоһон бүхы эрхим һайн дээжэ, саашадаа хүн түрэлтэнэй хүгжэхэ шэнэ, дээдэ шата мүн. Энэмнай общественэ ухаан бодолой баялигай олон янза шэнжэтэй, дэлгэр һайхан байһаниие, шэнэ дэлхэйн дээдэ зэргын үзэл сурталай ба хүниие хүндэлдэг шанартай байһаниие харуулна.

Тиимэһээ һүүлэй үедэ искусствын нэгэ һалбари бологшо уран зуралгада партимнай тон ехэ анхарал хандуулна.

Гэхэтэй хамта манай бурят уран зураашад тухай тобшолон хэлэлтэй.

Мүнөө манай уран зураашадай Союзда тусхай мэргэжэл олоһон 40 гаран хүнүүд хүдэлнэ.

Тэдэнэр анха түрүүнэйхиһээ тон харюусалгатай зорилго урдаа табиба. Тиихэдээ мэргэжэл шадабаряа улам нарижуулхын хажуугаар үргэн ажабайдал, манай ороной бүхы хүгжэлтэ һайнаар мэдэхэ зэргэтэй болоно бшуу.

Манай уран зураашад яһала олон зурагуудые зуража, хэдэн выставкэнүүдтэ, Москвада болоһон Бурядай искусство болон литературын хоёр декадада амжалтатайгаар хабаадалсаһан гээшэ ааб даа.

Тиигэбэшье дутагдалнуудынай нилээд олон байһаар. Жэшээлэн хэлэбэл, Х. Намсараевай, Ж. Тумуновай, Ч. Цыдендамбаевай романууд болон повестьнуудтай, композиторнууд Д. Аюшеев болон Б. Ямпиловай оперонуудтай манай уран зураашадай ямар зурагые адли табилтайб? Иимэ зурагууд үшөөл үгы ха юм.

Арадай уран зурааша Цыренжап Сампиловай «Талын дуран», «Ургашан» болон бусад зурагууд ямар ехээр суурхаа бэлэй! Теэд эдэмнай 20—30 жэлэй саана болоһон хэрэг.

Тэрэ хорёод жэлһээ хойшо ямар ехэ хубилалтанууд болоо гээшэб! Эдэ бүгэдые харуулһан үргэн ехэ далайсатай зурагуудые бидэнэр бүтээжэ үшөөл шадаагүй байнабди.

Зүгөөр эдэ жэлнүүдтэ огто хүдэлөөгүйбди гэжэ болохогүй. Жэшээлхэдэ, Р. Мэрдыгеев «Баян тала», Байгал, Саянай байгаали тухай, А. Тимин «Хани барисаанай эхиндэ» гэжэ зураг, артист Б. Балдаковой портрет, А. Окладников уран зохёолшо Ч. Цыдендамбаевай зураг, В. Гончар — «Шэнэ газар дээрэ», «Тайгые дабажа...», «Халаан», К. Дульбеев — «Доржи Банзаров декабрист Бестужевайда», Д. Дугаров— «Басага хүргэлгэ» гэһэн зурагуудые һайнаар зураа.

Гэбэшье эдэ зурагууд бүгэдэндэ онсо һонирхолтой болоо үшөөл шадаагүй. Юундэб гэхэдэ, тобойжо гараһан психологическа образ, гүн гүнзэгы бодол, мүнөөнэй халуун үе сагые дүүрэн гүйсэдөөр харуулжа шадаагүй, харин наагуур лэ тэмдэглээд хизаарлаһан байна бшуу.

Жэшээлхэдэ, С. Ханхаровай «Шэл отологшо Яптуев» гэжэ зураг абаад үзэе. Энэ портрет абаһаар харахада хамаг юумэниинь хуу зүб янзатай. Шэл отолдог цех, шэл бариһан ногоон гимнастеркотой Яптуев зураатай. Теэд фотографшье тон лэ иимээр буулгажа болохо байна. Иигэжэ гансал гадаа түхэл дүрые харуулха һаа, зураг зуража зобоһоной хэрэг юуб. Уран зурааша фотографһоо һураггүй ехэ арга боломжотой ха юм. Имагтал уран зураашад хүнэй досоохи байдал, бодол, баяр жаргалыень дүүрэн этигэмээр харуулжа, образ зохёохо ёһотой бшуу.

Эгээл иимэ боложо бираагүй дээрэһээ, С. Ханхаровай «Шэл отологшо Яптуев» хүнэй һанаа сэдьхэл хүдэлгэжэ шаданагүй. Яптуев өөрөө ёһотой ударник, өөрынгөө ажалда үнэн зүрхэнһөө хандадаг хүн. Харин энээниие нь оложо харуулаагүй байһан уран зураашал зэмэтэй.

Баһа В. Гончарай «Халаан» гэжэ зураг дээрэ ажалаа дүүргээд байһан сэмбэ нэхэгшэ басагад харуулагдана.

Теэд эдэ басагадууд юундэшьеб ажалай һүүлээр бэшэ, харин һайндэрэй жагсаалда ябаһандал болошоо. Хүн долоон час хүдэлхэдөө, эсэхэ сусаха бэшэ юм гү? Энэ яахадаа анхаралда огто абтаагүйб... Уран зурааша баяртай, жаргалтай ажал харуулхаяа һанаа. Теэд энэ бодолынь гүйсэд бэелүүлэгдээгүй.

Зүрхэ сэдьхэл ехээр буляахагүй энээн шэнги зурагууд манда үшөөл олон байна.

Гадна арад зоной дунда зурагуудые дэлгэрүүлхэ, ойлгуулха, искусство тухай лекцинүүд, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдана. Тиимэһээ дэлгүүр дээгүүр элдэб миисгэй, нохой ба амитадые зураһан хэрэгтэ хэрэггүй ковёрнууд, шэл дээрэ зураһан зурагууд олошоронхой.

Уран зураашадай нүүдэл выставкэнүүд Хориин, Закаменай, Баргажанай, Сэлэнгын аймагуудта, Хандагатайн леспромхоздо абаашагдаһан байна. Сэлэнгын аймагай Тельманэй, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай захилаар тэндэ зурагуудай бишыхан галерейнүүд нээгдэһэн байгаа. Мүн уран зураашад Балдаев, Сергеев, Аюшеев, Садыков гэгшэд өөһэдынгөө 36 элдэб зурагуудые Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой музейдэ бэлэглээ юм. Эдэ бүгэдэ тон һайшаалтай, арад зон болон уран зураашад хоёрой хоорондохи хани барисаа бэхижүүлһэн удхатай гээшэ.

Теэд бүхы дээрэнь абаад ерэхэдэ, энэ талааршье дутагдалнууд олон дайралдана.

Мүн хэблэлээр гараһан номууд, журналнууд муугаар шэмэглэгдэнэ. Номууд ганса удхынгаа талаар бэшэ, мүн шэмэглэлэйнгээ талаар айхабтар гоё һайхан, шэнэ үедэ таарамжтай байха ёһотой. Эндэ уран зураашад бага бэшэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Жэл ерэхэ бүри уран зурагта дуратайшуул улам олошорно. Улан-Удэдэ изостудиин бии болоһониинь энээн тухай һайн гэршэлнэ. Эндэ 150 хүнһөө 70 хүн—инженернүүд, хүдэлмэришэд, пенсионернүүд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд—абтаад һуража байна. Г. Баженов, И. Алтаев гэгшэд тэрэ студи хүтэлбэрилдэг. Мүн Дивизионная станци дээрэ иимэ студи нүхэр Г. Налабардин хүтэлбэрилнэ. Заиграево тосхондо М. Воробьев баһа зурагта дуратайшуулые һургана.

Мүн олохон уран зураашад шэнэ клуб, Культурын байшангуудые, интернат-һургуулинуудые гоёолсоно, шэмэглэлсэнэ, хүдөө ажахын, промышленностиин түрүүшүүлэй портредүүдые зурана.

Эдэ бүгэдэ һайн гээшэ, теэд уран зураашын гол зорилго юуб гэхэдэ, тэдэнэр манай үе сагай ажабайдал этигэмэ гоёор харуулха ёһотой.

Иимэ зурагуудые мүнөө арад зондоо бэлэглэжэ шадаагүймнай ехэ дутагдал болоно.

Манай республика иигээд 40 жэлэйнгээ алдарта ойе угтахаяа байнхай. Совет засагай тогтоһоор 50 жэлэй ойдо зорюулһан ехэ зональна выставкэ Хабаровскда нээгдэхэнь.

Тоо томшогүй олон ажал хэрэгүүд уран зураашые хүлеэжэ байна. Улам даамай оролдосотойгоор ажаллажа, бүхы бэлиг шадабаряа арад зондоо зорюулха гээшэ нангин уялгамнай болоно.

Манай арад, манай парти искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ тон ехэ дэмжэлгэ үзүүлжэ, этигэжэ, найдажа байдаг.

Энэ этигэл найдабариинь бүрин гүйсэд хангажа, коммунизм байгуулжа байгаа гайхамшагта үе сагай нэрэ солодонь хүрэмөөр зураглан харуулая!

Г. ПАВЛОВ,
Бурядай АССР-эй
арадай уран зурааша.

ХАРААЛЬАН ХЭРЭГЭЭ БЭЕЛҮҮЛНЭ

...спубликымнай залуу ...удай нэгэн—Закамен-...барилгын хүдэлмэри ...ээр эрхилэгдэжэ бай-...зүрын бодоһон шэнэ ...нүүдтэнь байрын олон ...гэрнүүд, мүн про-...нна үйлэдбэриин тус-...байранууд удаа дараа-...шаглалгада үгтэнэ.

...дой барилгашад үшөө февраль һарада болоһон үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тула арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Дүрбэдэхи участогай барилгашад бодхоогдожо байһан дунда һургуулиин байшангай 3-дахи, 4-дэхи дабхарнуудые март һара соо барижа дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа гаргажа байна. Эндэ нүхэр Буделенковэй бригада илангаяа эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллана. Мүн нүхэр Базаровай хүтэлбэрилдэг шулуушадай бригада шэнээр баригдажа байһан больницын байшангай 3-дахи дабхарые дүүргэхэ ойртонхой.

Д. Аюров.

Өөрын радиоузелтай болоо

Улан-Удын модоной заводойхид һаяхан өөрын радиоузелтай болоо. Партийна эмхи болон заводой комитет тэрээгээрээ социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хүдэлмэришэдтэ соносхоно. Мүнөө цехүүд, участогууд, улаан булангуудта радио-динамигууд табигданхай. Ажалай түрүүшүүл микрофоноор дүй дүршэл, цехүүдэй үйлэдбэриин хэрэгүүд тухайгаа хэлэдэг юм.

Шагнагшад радиоузелайнгаа дамжуулгануудаар ехэтэ һонирходог болонхой. Врач Л. Рыжакова, Октябрьска районой милициин отделениин начальнигай орлогшо Д. Мочалкин гэгшэдэй хэһэн удха түгэс элидхэлнүүд хүдэлмэришэдэй халуун анхарал хандуулаа.

Д. Аюшеев.

АВТОМОБИЛЬ АГТЫН ЖОЛООШОН

...хүшагда-...хизааргүй ...үргэн та-... Республикымнай ...ын аймагуудай нэ-...но Баунтын аймаг ...һан замаар «ЗИЛ» ...дал мэдэн таби-...Дүрбэн тонно ашаа ...«агтын» жолоо бү-...һан Иннокентий Ни-...Астраханцевай ка-...зэргэлжэ һууһан ...дтөө ажалайнгаа ...тухай хөөрэхэдэнь, ...энэ хуушанай, ту-...публикаяа һайнаар ...олоһон хүн гээд ойл-...гаа һэн...

...совнархозой авто-...на 1-дэхи конторын ...дүршэл ехэтэй жо-...нүхэр Астраханцев ...аймагта шухала хэ-...тэ ашаа «ЗИЛ-164» ...абаашаад бусажа

...кентий Николаевич, ...а хэр һайнаар яба-...та,—гэжэ асуухада, ...э харюусана:

— Гайхахаар юумэн юу байхаб даа. Яруунын нуурнуудһаа сааша мянгаад модоной газарые бараг лэ таталагдаа. Теэд нэгэ бага хүйтэншэг, заримдаа дүшөөд шахуу градус байжа, машинынгаа моторые халаахада бэрхэтэйшэг байгаа. Гэбэшье мүнөөнэй машинын түхеэрэлгэ һайн, кабинань дулаан.

Теэд хэдышье һайн түхеэрэлгэтэй һаань, жолоошо эзэнэй оролдолго, һанаашархалга нилээд хэрэгтэй ха юм. Тиимэл хадань автотранспортна конторын олон зуугаад жолоошод Иннокентий Николаевич Астраханцевые эрхимэй эрхим автомобилист гэжэ нэрлэдэг байна. Энэ сэгнэлтэ тон зүб, оройдоошье дэмы бэшэ. Юуб гэхэдэ, хүн бүхэндэ өөрынь коллектив зүбөөр лэ сэгнэлтэ үгэдэг гээшэ. Даажа абаһан автомашинаяа хододоо бэлэн байлгаха, холын аянда гаража, шухала хэрэгтэй ашаае хэрэглэгшэдтэнь саг болзортонь хүргэхэ даабариие нүхэр Астраханцев жэшээтэ һайнаар бэелүүлнэ.

Энэ түрүү жолоошоной ябаагүй газар, нютаг республика доторнай үсөөн гэхэдэ алдуу болохогүй. Алишье аймагта: аяар холын Закамен, Байгалһаа зүүлһэн Баргажан, Кяхта, Ярууна абаашаһан ашааень тоолохо болоо һаа, захадань гараха бэрхэтэй.

Иннокентий Николаевичын автомашинын жолоошон болоһонһоо хойшо аяар гушан табан жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо тэрэ хэдэн янзын автомашинада ажаллаа. 1927 ондо анха түрүүн Иннокентий Николаевич жолоошон болоходоо тонно хахад ашаа даадаг «ГАЗ» машинада һуугаа һэн. Ажалайнгаа алдарта зам эхилһэн «полуторкаяа», одоол тиихэдэ арбан юһэтэйдөө жолоошон болоһоноо нүхэр Астраханцев һанан һанан, сугтаа ажалладаг нүхэдтөө хөөрэжэ, үнгэрһэн тэрэ сагай ахирхан техникые мүнөөнэй мантан томо, хүсэ ехэтэ автомашинануудтай жэшэнэ.

—Тэрэ үеын «полуторкаар» Закаменай аймаг хоёр хоножо хүрэдэг һэмди. Мүнөө тэндэ оройдоол арбаад час ябаад хүрэгдэнэ,—гээд тэрэ хөөрэнэ.

Нүхэр Астраханцевай «түмэр хүлэгөөрөө» түйлаһан ажалайнь амжалта ехэ. Үнгэрэгшэ 1961 оной ашаа зөөхэ түсэбөө 140,5 процент дүүргэжэ, 500 гаран литр бензин алмаһан байна. Байгша оной январьһаа хойшо ашаа зөөхэ түсэбөө һара бүри үлүүлэн дүүргэнэ. Түүхэтэ долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй даалгабариие Агуу Эхэ Октябриин һайндэр болотор дүүргэхэ гэһэн социалис уялга абаад ажаллажа байнхай.

— Манай Иннокентий Николаевич хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхэ, урдаа табиһан зорилгоёо саг соонь бэелүүлжэ шадаха, — гээд автотранспортна конторын начальник Алексей Николаевич Зонтак тэрэниие магтана. Энэ магтаал дэмы бэшэ. Иннокентий Николаевич гушан табан жэлэй туршада нэгэтэшье авари хээгүй, үнэн сэхээр хүдэлмэрилжэ ябана. Тэрэнэй автомобиль жолоодохо эрхын үнэмшэлгэтэй сугтаа гүрэнэй автоинспекциин штатнабэшэ инспекторэй билет хадагалагданхай.

Аян замай дүрим сахиха талаар Иннокентий Николаевич бусад жолоошодто бодото жэшээ харуулна. Тэрэ ямаршье ашаа тээгээд элдэб харгыгаар ябахадаа, техническэ заабари наринаар сахидаг зантай. Иимэл хадаа даажа байһан автомашинаяа һайнаар харууһалжа, капитальна заһабарида оруулангүйгөөр оло мянган километр ябуулдаг, резинкыень арьбалдаг байна.

Гушан табан жэлдэ таһалгаряагүй ажаллагша, коммунистическэ ажалай ударник болоһон Иннокентий Николаевич Астраханцевһаа олон залуу шофернууд һайшаалтай һургаал абадаг.

Д. Шагдуров.

...нэрэ зэргэтэн улам олошорһоор

...леспром-...һа, проф-...болжо, ...модто ком-...й ударник ...нэрэ зэр-...асуудал ...дэ. Тии-...пмүүдтэ, ...да комму-... ударник, ... хүндэтэ ... Тэдэнэй ...М. Кра-..., Н. Болонев, трактористнууд К. Бурдуковский, М. Ваншутин, крановщигууд П. Мизирный, Н. Лахапин болон бусад бии. Коммунис ажалай бригадын хүндэтэ нэрэдэ хүртэһэн нүхэд Яковлев, Овчинников гэгшэдэй даадаг бригадынхид кварталайнгаа түсэбые хэдэн хоногоор урид дүүргэхэ байһанаа мэдүүлээ.

Модошодой дунда нүхэр Бурдуковскиин хүтэлбэрилдэг бригадынхид бүри ехэ амжалта түйланхай. Тэдэнэр модо бэлэдхэхэ кварталайнгаа түсэбые хорёод хоногоор уридлаһан.

Мүнөө энэ леспромхозой 1132 түрүүшүүл коммунис ажалай ударнигай нэрэдэ хүртэхын түлөө тэмсэнэ.

Н. Тюрнев.

Улан-Удын «Электромашина» заводой эрхим токарь Василий Барисюк коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэхын тула тэмсэнэ. Мүнөө нүхэр Барисюк халаан бүриингөө даабари 125—150 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Зураг дээрэ: нүхэр В. Барисюк ротор тошиилдажа байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Үдэр үдэрэй һонин

„Мир" кинотеатр

«Мир» гэжэ кинотеатр Улан-Удын Советскэ районой хүдөө нютагуудай хүн зондо картинануудые харуулдаг юм. Тэрэ 19 түхеэрэлгэтэй.

Кино түхеэрэлгэнүүдэй хоорондо социалис мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэжэ, шалгарһануудтань дамжуулгын вымпел мүнгэн шантайгаар барюулагдадаг. № 100, № 241 киноустановконуудта (Иволга, Гурульба тосхонууд) коммунис ажалай кинотүхеэрэлгын нэрэ зэргэ олгогдоһон байха юм. Мүнөө энэ үндэр нэрэ солын түлөө 14 кинотүхеэрэлгэнүүд тэмсэнэ.

Харагшадай тоо жэл бүри олошорно. Хүн бүхэнэй кино хараһан тоо хэрбээ 1959 ондо 21 байгаа һаа, 1961 ондо 32 болоо юм. Тус баримта кинотеатрын яһала амжалтатайгаар ажалладагые гэршэлнэ. 1959-61 онуудай 7 кварталай туршада «Мир» БурАССР-эй Культурын министерство болон соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан туг алдаагүй. Һайнаар хүдэлдэг байһанайнь гол шалтагаануудые тоолобол, иимэ:

1. Сеанс бүхэндэ реклама эрхимээр зохёогдоно;
2. Харагшад олоороо эмхидхэлэй хүдэлмэридэ хабаадуулагдана;
3. Зоной амардаг газарнуудта фильмын удхые тобшоор тайлбарилан хөөрэһэн аннотацитай соносхолнууд няагдана;
4. Кино харуулгын онол арганууд шэнэдхэгдэн һайжаруулагдана;
5. Клубууд болон ажахынуудта репертуарна түсэб, фотокадрнуудаар шэмэглэгдэһэн «кино харагшын булангууд» эмхидхэгдэнэ.

В. Доржиев.

Дүшэеэ хараһан хүгшэн дуугаа үгөө

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой Дунда Бухэн гэжэ тосхондо зуу нэгэ наһа гүйсэһэн Агафья Титовна Коваленко гэжэ хүл хүнгэн хүгшэн ажаһуудаг. Энэмнай эгээл 1861 ондо Иволга тосхондо түрэһэн намтартай.

Энэ хүгшэмнай 90-тэй болотороо түрэл колхоздоо ямаршье ажалда хамаагүй хүдэлжэ ябаһанаа, мүнөө пенсидэ гараад, үндэр наһанайнгаа жаргал эдлэжэ һууна. Мүнөөшье иимэ үндэр наһатай болобошье, Агафья Титовна түлеэгээ хахалһаар, уһаа асарһаар лэ зандаа.

Үндэр наһатай эмгэн эжы дүрбэдэхи үеэ хараһан хүн гээшэ. Крепостной үе сагай һүүлшын жэлдэ түрэжэ, капиталис дарлалтын хэсүүе бодотоор үзэһэн, социализм байгуулгада хабаадалсаһан юм, коммунизм байгуулгын агуу ехэ тэмсэл хаража, баясан жаргажа һууна.

Коваленко хүгшэн долоон үхибүү түрэһэн, тэдэнэй дүрбэниинь ута наһа наһалһан. Эгээл ехэ басаганиинь—Татьяна Иннокентьевна Ватышева 68 наһатай, Гусиноозерск городто ажаһуудаг. Энэ хүгшэн үри бэеэр баян даа. Мүнөө эгсэ гушан ашатай, хорин найман гушатай, нэгэ дүшэтэй юм.

С. Балдуев.

Зураг дээрэ: Агафья Титовна Коваленко һунгуулиин урнада бюллетеньнүүдые табика байна.

БУРЯТ ХАТАР БОЛОН ДУУНАЙ АНСАМБЛЬ

Дүрбэ һарын туршада гастрольдо ябаһанаа Бурядай гүрэнэй хатар болон дуунай ансамбль һаяхан Улан-Удэеэ бусаба. Түрэл арадайнгаа хүгжэм, дуу, хатарай уран һайханиие тус ансамбль Баруун Сибириин, Уралай, Волга шадархи городууд болон нютагуудаар шадамар бэрхээр наадажа, аха дүү арадуудай үмэнэ бэлиг хабаяа харуулба. Ансамблиин коллективэйхидые халуунаар угтаһан газар нютагайхидые нэрлэе: Кузбассай нүүрһэшэд, Челябинскын металлургнууд, Свердловскын машина бүтээн гаргагшад, Алтайн таряашад, Башкир, Татар, Чуваш, Мордова, Удмурти болон Марийскын ажалшад.

Хаанашье ябахадаа, манай ансамбль концертнүүдые амжалтатайгаар табиһан байна. Программаарнь һонирхоогүй харагшад байгаагүй гэбэл буруу болохогүй. Альга ташалганда алгадгүйгөөр хүртэһэн номернуудые тоолое: «Үбгэжөөлэй зүүдэн» гэжэ бурят арадай үльгэр, «Сур харбаан» гэжэ дуун, хатарай сюитэ, «Ботменсон» гэжэ энэдхэг хатар (Бурядай АССР-эй габьяата артистка В. Тумурова), румын арадай хатар (эрэшүүлэй бүлэг), «Талада» гэжэ хореографическа сюитэ (баледэй солистнууд—Б. Иванова, С. Рихтер, П. Пляскина, В. Альчихонова, Э. Мотоварова).

РСФСР-эй габьяата артист Цырен Хоборков, БурАССР-эй габьяата артистнууд Чимита Шанюшкина, Маргарита Чайванэ гэгшэдэй дуу дуулахада, мүн Буда-Ханда Дашиева Любовь Владимирова хоёрой дуэт дуулахада хүнүүд илангаяа ехээр һайшаадаг байгаа.

Ансамблиин концертнүүдтэ «Вечерний Новосибирск», «Марийская правда» газетэнүүд үндэр сэгнэлтэ үгөө. Жэшээлхэдэ, «Марийская правда» газетын хуудаһанда ансамбль тухай иигэжэ дурдагдаһан байха юм: «Концерт бүхэниинь эршэ түгэс, жабхалан баяраар дүүрэн. Бурят ороной огторгойн гэрэлтэ наран, захагүй үргэн тала дайда, ой тайга, уула хада харагдахадал гэжэ, хани нүхэдэймнай зүрхэ сэдьхэлэй ольһотой дулаан элшэ эжэлүүдгүйгөөр мэдэрэгдэнэ. Манай республикануудай хоорондохи газар талмайн утань агшахадал гэнэ».

Бурядай хатар, дуунай коллектив хамта дээрээ 106 концерт табяа, 50 мянганһаа дээшэ шахуу харагшадые һонирхуулаа.

Тус коллективэй үмэнэ саашадаа шэнэ зорилгонууд табигданхай. Тэрэниие иимэ творческо кадрнуудаар — уран һайханай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөөр, солист-дуушадаар, солист-хатаршадаар һэльбэхэ шухала. Гадна шэнэ программа эмхидхэхэ саг ерээ.

Ансамблиин коллектив табигдаһан зорилгонуудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхээр шиидэнхэй.

Ф. Можаров.

Саһанай һүүлээр гэр тээшээ... И. ДЕНИСОВЭЙ фотоэтюд.

ҮРГЭН УУЖАМ АГАДА

ХАЛУУНААР УГТАГДАА

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ бурят драмын театрай бүлэг артистнар мартын эхеэр Табтаанай гэжэ нютагта һүүлшынгээ зүжэг наада харуулжа, гастролёо дүүргэбэ.

Зугаалай—Ушарбай, Хара-Шэбэр—Сагаан-Уула, Һүдэнтэ—Зүдхэли, Шандали—Алхана гэхэ мэтэ нютагуудай хүн зон Ж. Зиминэй «Хужартын үер», Б-М. Пурбуевай «Милициин лейтенант» гэһэн зүжэгүүдые хаража һонирхоо. Илангаяа «Хужартын үер» гэжэ Зиминэй зүжэг ехэтэ һайшаагдаа гэжэ хэлэмээр. Театрай мэдээжэ артистнар, РСФСР-эй арадай артистка Найдан Гендунова, БурАССР-эй арадай артист Дагба Дондуков, габьяата артистнар Софья Халтагарова, Цыден Дамдинов, Жамсо Иванов, артистнар Вл. Бадмаев, Виктор Самандуев, Сэндэма Гончикова гэгшэд үндэр сэгнэлтээр угтагдадаг байгаа. Энээхэн үе соо тус зүжэгые юһэ мянга гаран зон хараа.

КУЛЬТУРЫН БАЙШАНДА

Ага тосхониие голложо һууһан, хоёр дабхар мантагар сагаан байшан аяар холоһоо харагдана. Энэмнай 1961 ондо ашаглалгада ороһон округой культурын байшан. Доторхи шэмэглэлтэнь гүйсэд дүүрэнхэй, мүнөө үедэ хүн зоной нюдэнэй шэмэг болонхой. Харалгын залынь дүрбэн зуун хүнэй багтажа һуумаар зөөлэн һууринуудтай.

Байшангай дэргэдэ арадай болон духовой оркестрой, хатарай кружогууд хүдэлнэ. Мүн баһа арадай театр эмхидхэгдээ. Байшангай директор Очир Намдаков, театрай режиссер-багша Тимур Жалсараев гэгшэдэй хүтэлбэри доро, Ц. Шагжинай бэшэһэн «Һэшхэл» гэжэ зүжэг бэлдэгдэжэ байнхай. Гол рольнуудта багшанар Радна Цырендагбаева, Лхама Лхасаранова, Тимур Жалсараев, шофер Батожаргал Абидуев, алба хаагшад Бато-Мунко Базарон, Дашидондок Базарон болон Агын педучилищиин студентнэр наадаһад.

Ага-Хангилай «Победа», Зугаалайн «Ленин», Хара-Шэбэрэй «Киров», Үрөөнэйн «Дружба», Уртын «Улан-Одон», Шандалиин «Свердлов», Зүдхэлиин «Родина» гэжэ колхозуудта 300—400-аад хүнэй һууритай культурын томо томо шулуун байшангууд нютагай центрнүүдые гоёон шэмэглэнэ.

ШЭНЭ ҺУРГУУЛИНУУД

Һүүлэй жэлнүүдтэ округ дотор хэдэн олон шэнэ һургуулинууд баригдаа. Жэшээлбэл, Могойтын аймагта Догойн найман жэлэй һургуули шулуугаар баригдажа, үнгэрэгшэ жэлдэ үүдэеэ сэлиһэн. Мүнөө зургаадахи класс хүрэтэр энэ уужам һаруул классууд соогуур үхибүүд номоо үзэжэ байдаг. Мүн баһа Будаланайшье үхибүүд мэнэ һаяхан найман жэлэй һургуули бэлэг абаад, согтой хүхюун һуража байна.

Тиихэдэ Ушарбайн «Коммунизм», Цокто-Хангилай «XXII партсъезд», Зүдхэлиин «Родина» колхозуудта найман жэлэй шулуун һургуулинууд баригдажа эхилээд байна.

Д-Р. Гомбодоржиев,
Х. Намсараевай нэрэмжэтэ бурят драмын театрын артист.

Саг уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй байха, саһан орохогүй. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Улан-Удэ городто үглөөгүүр 20—22, үдэртөө 3—5 градус хүйтэн болохоор багсаагдана.

Мартын 22—23-най үдэрнүүдтэ республика дотор үүлэтэйшэг байха, саһан орохогүй. Зүг бүхэнһөө һулаханаар һалхилха. Һүниндөө хойто аймгуудта 25—30, урда аймагуудта һүниндөө 18—23, үдэртөө 2—7 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Хилын саанаһаа

Алжирта буудалдаа зогсоохо гэһэн захиралта үгтөө

ЛОНДОН, мартын 19. (ТАСС). Алжирта байдаг Францин бүхы сэрэгэй частьнуудай буудалдаа зогсоохо тухай Алжиртахи Францин сэрэгүүдэй главна командалагша генерал Шарль Айерф захиралта үгөө. Иигэжэ Франс Пресс агентствын корреспондент Алжирһаа мэдээсэбэ.

Парижай сагаар 12 часта буудалдаан хаа хаанагүй болюулагдаа. Гэбэшье Европын, Алжирай хүн зоной хоорондо тулалдаанай болоо һаань, Францин сэрэгүүд добтолон орохоор бэлэн байна гээд корреспондент тэмдэглээ.

Алжирай Республикын Саг зуурын правительствын делегациин түлөөлэгшэ Р. Малек мэдүүлгэ хэбэ

ЖЕНЕВА, мартын 19. (ТАСС). «Эвианда баталагдаһан хэлсээнүүдтэ манай баримталдаг ёһо гуримууд оруулагдаба. Эдэ ёһо гуримуудые бодотоор бэелүүлхын түлөө найман жэлэй туршада бидэнэр тэмсээбди. Манай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлэй зорилгонууд бэелүүлэгдэжэ эхилбэ» гээд Алжирай Республикын Саг зуурын правительствын делегациин түлөөлэгшэ Р. Малек үсэгэлдэр үдэшэлэн Обонндо болоһон пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэ. Алжирай Республикын Саг зуурын правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй, Францин правительствын түлөөлэгшэдэй баталан абаһан юрэнхы декларациин удхые Р. Малек тайлбарилан хэлээ. Тэндэ баталагдаһан хэлсээнүүдэй ёһоор түрүүшээр Саг зуурын гүйсэдхэхы орган хүдэлхэ. Энэ орган Алжирай дотоодын хэрэгүүдые хүтэлбэрилэн ябуулха, ниитын ёһо гурим сахиха, Алжирай бэеэ даанхай байха хэрэгые бэелүүлхэ байна.

Эвианда баталагдаһан хэлсээнүүдэй үндэһөөр, Францин түрмэнүүдтэ зобожо тулижа байһан Алжирай патриодууд табигдаха болоно. Национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадагшад хорин үдэрэй туршада мүн лэ табигдаха ёһотой.

Хүн бүхэнэй, ниитын эрхэ сүлөө тон богонихон болзор соо Алжирта хүсэдөөр һэргээгдэхэ, Алжирые национальна талаар сүлөөлхэ Фронт легальна политическэ организаци гээд зүбшөөгдэхэ ушартай.

Алжирай бэеэ даанхай байдалтай болотор тэндэ Францин верховно комиссар байлгагдаха. Алжирай оборонын, аюулгүй байдалай асуудалнуудые даб дээрэ тэрэ эрхилхэ байна.

Алжирай гүрэн өөрынгөө дура зоригоор политическэ, ниитынгээ байгуулалта тодорхойлхо гээд деклараци соонь заагдана.

Алжир Франци хоёр бэеэ даанхай байдалаа хүндэлэлсэхэ, хоёр таладаа ашатай туһатай байхаар харилсаа тогтоохо ушартай гээд тэндэнь хэлэгдэһэн байна.

Дайн байлдаа болюулһанай һүүлээр Францин сэрэгүүд Алжирай газарһаа гаргагдажа эхилхэ. Алжирай бэеэ даанхай байдалтай болоһоной һүүлээр, 12 һарын туршада Францин сэрэгүүдэй тоо 80 мянга хүрэтэрөө үсөөрүүлэгдэхэ юм. Тиигээд удаадахи хоёр жэлэй туршада эдэ сэрэгүүдынь Алжирһаа гаргажа абаашагдаха.

Эвианда франко-алжирска хэлсээнүүдые баталһан ушар колониализмын хорото үлэгдэлнүүдтэ хэгдэһэн шэнэ сохилто болоно. Туйлай ехэ бэрхэшээлнүүдые дабажа, Алжирай баатарлиг арад иимэ ехэ амжалта туйлаба.

Алжирай патриодууд сүлөөлэгдэбэ

ПАРИЖ, мартын 19. (ТАСС). Алжирай Республикын Саг зуурын правительствын вице-түрүүлэгшэ Бен Белла, Саг зуурын правительствын бусад гэшүүд Францин түрмэдэ хаагдаһан юм. Үсэгэлдэр үдэшэлэн тэдэнэр Парижай Орли аэродромдо асарагдаа.

Нютагай сагаар 23 час 18 минутада Бен Беллые, тэдэнэй нүхэдые самоледто һуулгаба. Тиигээд тэрэ самоледынь Женевэ тээжэ шэглэжэ ниидэбэ.

Эвианда хэлсээнүүдэй баталагдаһанайл һүүлээр Алжирай эдэ патриодууд түрмэһөө табигдаха аргатай болоһон байна бшуу.

СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтын хэгдэһэн тухай гадаадын оронуудай хэблэлдэ иигэжэ бэшэгдэнэ

КОММУНИЗМЫН ИЛАН МАНДАЖА БАЙҺАНАЙ ТОДОРХОЙ ГЭРШЭ

БЕРЛИН, мартын 19. (ТАСС). СССР-эй Верховно Советдэ һунгаһан тухай Берлинэй демократическа хэблэл түрүүшынгээ хуудаһануудта мэдээсэлнүүдые гаргаба. Совет һунгагшад һунгалтада айхабтар эдэбхитэйгээр хабаадаба гээд тэндэнь бэшэгдэнэ.

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр совет орондо ехэ һайндэр болобо гэжэ «Нейес Дейчланд» газетэ бэшэһэн байна. КПСС-эй XXII съездэ баталагдаһан коммунизм байгуулха Программые бодото дээрэнь бэелүүлхэ уряатайгаар һунгалта үнгэрбэ гээд тэндэнь тайлбарилна.

Үнгэрһэн энэ һунгалта хадаа коммунизмын илан мандажа байһаниие тодорхойгоор гэршэлэн харуулба гэжэ «Берлинер Цейтунг» газетэ бэшээ.

СОВЕТ АРАД КОММУНИЗМЫН ИЛАХЫН ТҮЛӨӨ ДУУГАА ҮГЭБЭ

БУХАРЕСТ, мартын 19. (ТАСС). «Мартын 18-ай үдэр үнгэргэгдэһэн һунгалта социалистическэ демократиин агуу ехэ һайндэр болобо. Коммунизмын, эб найрамдалай хэрэгэй илан мандахын түлөө совет арад дуугаа үгэбэ» гээд «Скынтейя» газетэ ехэ гаршаг хэһэн байна. Тиигээд СССР-эй Верховно Советые һунгаһан тухай ехэ бэшэг толилоо. Советскэ Союзай дээдын органдо һунгаһан һунгалта политическэ ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрбэ. СССР-эй олонхи эрхэтэд үглөөгүүр ерэжэ дуугаа үгэһэн байна гэжэ тэндэнь хэлэгдэнхэй.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партида совет арадай үнэн сэхээр хандадаг, хүндэлдэг байһаниие һунгалта элитээр тодорхойлбо гээд «Скынтейя» газетэ һанамжална. Иигэжэ коммунизм байгуулха, эб найрамдал тогтоохо хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа совет хүнүүдэй зорюулхаар шиидээд байһаниинь элитээр харагдаба гэжэ бэшэг соонь тайлбарилагдана.

ҺУНГАГШАД ЕХЭ ЭДЭБХИТЭЙ БАЙБА

НЬЮ-ЙОРК, мартын 19. (ТАСС). СССР-эй Верховно Советые һунгаһан дүнгүүдтэ Нью-Йоркын үглөөнэй газетэнүүд ехэ анхарал табиба. Москва городой һунгуулиин Фрунзенскэ округой 52-дохи участогта Н. С. Хрущевой дуугаа үгэжэ байһан фото-зурагые «Нью-Йорк Таймс» нэгэдэхи хуудаһандаа гаргаба.

«Нью-Йорк Таймс», «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетэнүүдэй, Ассошиэйтед Пресс агентствын Москвада байдаг корреспондентнүүд һунгагшадай ехэ эдэбхитэй байһан тухай онсолон тэмдэглээ.

Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй Президиумэй заседани

ВЕНА, мартын 19. (ТАСС). Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй Президиумэй заседани мартын 17—18-да Венэдэ болобо. Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо тухай бүхэдэлхэйн конгресстэ бэлдэхэ асуудалнуудые тэндэ зүбшэн хэлсээ. Бүхэдэлхэйн конгресс Москвада июль һарада зарлагдаха юм.

Буу зэбсэг хуряалгаар хандалга, тусхай резолюци Президиум баталан абаа.

Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй делегациие Женевэ эльгээжэ, 18 гүрэнүүдһээ бүридэһэн комитедэй хүдэлмэридэ хабаадагшадта Президиумэй баталһан хандалгые барюулха шиидхэбэри абтаба. Бүгэдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха талаар үгэеэ ойлголсохын түлөө 18 гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй ехэ оролдолго гаргахыень тэндээ уряална.

Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй президент-гүйсэдхэгшэ профессор Дж. Бернал, Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй Президиумэй гэшүүд Джеймс Эндикотт, Антуан Табет, Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй гэшүүн, Францин ниитын ажал-ябуулагша Андрэ Сукьер гэгшэд Женевэ ошохо делегацида оруулагдаба.

Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй Президиумэй гэшүүн, совет уран зохёолшо Илья Эренбург Президиумэй заседанида хабаадалсаһан байна.

Чилиин компартиин XII съезд дүүрээ

САНТ-ЯГО, мартын 19. (ТАСС). Чилиин компартиин XII съезд үсэгэлдэр хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Һүүлшынгээ заседани дээрэ съезд 45 хүнһөө бүридэһэн Центральна Комитедые һунгаа. ЦК-гэй генеральна секретаряар Луис Корвалан дахин һунгагдаһан байна.

Ниислэлэй эгээ ехэ театрнуудай нэгэн болохо «Каупосреликанда» соо баяр ёһололой оршон байдалда съезд хүдэлмэрээ дүүргээ. Компартиин гэшүүд, коммунис залуушуул, арадай хүдэлөөнэй фронтын түлөөлэгшэд, хамта 10 мянган хүн тэндэ сугларба.

Гадаадын оронуудай аха дүү партинуудай түлөөлэгшэд Этьен Фажон (Франци), Рамон Кальсинес (Куба), В. Корионов (СССР) гэгшэд тэндэ үгэ хэлэбэ. Чилиин компартиин ЦК-гэй генеральна секретаряар дахин һунгагдаһан Луис Корвалан мүн лэ сугларагшадай урда үгэ хэлэһэн байна.

Съездын хүдэлмэреэ дүүргэһэнэй һүүлээр ниислэлэй ажалшад ехэ жагсаалда гараба. «Чилиин компарти мандаха болтогой!», «Бага нэгэдэлтэйл байхадаа бидэнэр хүсэтэйбди!», «Кубын революцида алдар соло!», «Арадай правительствын түлөө!», «Америкын империализмые һалгаха!», «КПСС-тэ — Ленинэй партида алдар соло!» гэһэн лозунгнуудтайгаар тэндэхи хүн зон жагсаалда гараһан байна.

Неру үгэ хэлэбэ

ДЕЛИ, мартын 19. (ТАСС). Индиин парламентын арадай палатада премьер-министр Неру мүнөөдэр үгэ хэлэхэдээ, Алжирай арадай хүтэлбэрилэгшэдэй, Францин правительствын түлөөлэгшэдэй хоорондоо хэлсээ баталһаниие һайшааба.

Эрхэ сүлөөгэй түлөө Алжирай арад шэнги шангаар тэмсэһэн, туйлай ехэ бэрхэшээлнүүдые дабажа гараһан жэшээе түүхэдэ олохонь бэрхэтэй гээд Неру мэдүүлбэ.

Колониальна дайн байлдаанда дайрагдажа, Алжирай олонхи хүн зон зобоһон тулиһан байна. Алжирай арад эрхэ сүлөөгэйнгөө түлөө тэмсэхэдээ ехэ хохидолдо ороо гэжэ Неру тэмдэглэбэ.

Парламентын депутадуудай нэрьемэ альга ташалган доро Алжирай арадта Неру амаршалга хүргөөд, саашадаа һайн һайханиие тэрээндэ хүсэбэ. Алжирай арад хүгжэлтын замаар дабшан ябажа, арадуудай хоорондо эб найрамдал, харилсаа холбоо тогтоохо түшэг тулгуури болохо байха гээд найдаһанаа Неру мэдүүлбэ.

Зэбсэгжэмэл нюуса организаци (ОАС) ехэ аюул тохёолдуулна гэжэ премьер-министр тэмдэглэбэ. Энэ организаци фашис ёһоной хорото муухай арга методуудые хэрэглэжэ, ехэ аюул ушаруулна гэжэ тэрэ үргэлжэлүүлээ.

Э. Р. Рад…

Бурядай АССР-эй В…
дэй депутат, РСФСР…
АССР-эй габьяата врач…
эрдэмэй кандидат, Бур…
Элүүрые сахиха минист…
на хирург Эрдэн Радн…
удаан, хүндөөр үбшэлһ…
энэ оной мартын 19-…
наһа бараба.

Нүхэр Раднаев Бар…
гай Дагальжин тосхо…
бүлэдэ 1897 ондо түр…

Бурядай республикы…
стваар эльгээгдэжэ, Эр…
Москвагай гүрэнэй нэгэ…
скэ институтда 1922 …
байна. Институт дүүрг…
1927 ондо ординат…
Удаань мэдээжэ про…
рургнууд А. В. Марты…
цен гэгшэдэй кафедры…
рада һураа.

Эрдэн Раднаевич 19…
ороноо бусажа ерээ. Тэ…
өөрынгөө ами наһанай…
болотор эмнэлгын эмх…
ажаллаба. Арадай элүү…
рэгтэ бүхы хүсэеэ, эрд…
үгэһэн байна.

Врач, эрдэмтэн, …
ябуулагша Э. Р. Радна…
публика соо хаа хаана…
болонхой.

Олон жэлэй туршада…
дөө Эрдэн Раднаевич …
хидхэлэй, научно-педа…
хүдэлмэри хээ.

Нүхэр Раднаев глав…
һан туладаа Бурядай …
хирургическа хүдэлм…
ябуулха талаар иланга…
тай.

Э. Р. Раднаев олон…
мэри бэшэһэн байна. …
аргалха тухай научна…
шээд, медицинскэ эрдэ…
дай нэрэ зэргэдэ хүрт…

Нүхэр Э. Р. Раднаев…
ветскэ правительство …
нээ. Ленинэй орд…
Улаан Тугай, Улаан …
нуудаар, гурбан меда…
Элүүрые сахиха …
«Элүүрые сахилгын …
рилагшэ» гэһэн значо…
данхай.

Нүхэр Раднаев Бур…
Верховно Советдэ нэгэ…
тадаар һунгагдаа һэн. …
Бухэсоюзна, Бухэросс…
мүүдэй правлениһүүдэ…
таа.

Нүхэр Э. Р. Раднаев…
хан дурасхаалые респ…
шад хэзээшье мартаха…

В. Р. Филиппов, …
А. У. Модогоев, Д…
Д. Д. Эрдыниев, …
В. И. Шевченко, …
вода, В. А. Сахья…
гачев, Ц. Ц. Ци…
Боянова, Б. О. …
Жалсараев, Г. Ц. …
Г. С. Киселев, Ф. …
Е. М. Никифоров…
лаев, Д. Д. Васю…
тороев, С. С. Б…
Яжинов, К. Т. Ш…
Сельверова, Л. М…
Г. П. Миронова …

Бурядай АССР-э…
Советэй депутат, …
АССР-эй Элүүрые…
нистерствын главна…
дицинскэ эрдэмэй …

Эрдэн Радн…
РАДНАЕВ…

сагһаа урид наһа…
хай КПСС-эй обла…
тет, Бурядай АССР…
но Советэй Презид…
стрнүүдэй Совет …
гаар мэдээсээд, на…
бүлэнэртэ, түрэлхи…
лалаа мэдүүлнэ.

Наһа бараһан Эрд…
Раднаевай бэетэй ху…
ческэ гэгээрэлэй ба…
тын 21-дэ табигдаха…
үйлсэ, № 14).

Наһа барагшатай …
лада үглөөнэй 10 ча…
час болотор хүн зон…

Мартын 21-нэй үд…
та наһа барагшые х…

Редактор …
Ц. Ц. …

Манай адрес, телеф…

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, … **ФОНЫ РЕДАКЦИИ:** редактора —46-32, зам. ре… 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советс… тельства—47-59, промышленности и транспорта, … —35-14, культуры—34-05, писем и рабселько… отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалте… Для междугородных переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства … Бурятской АССР.

Н00628. Зак…